Izdevējs: Augstākā Padome
Veids: likums
Pieņemts: 15.12.1992.
Stājas spēkā: 01.01.1993.

Publicēts:
Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1/2, 14.01.1993.

Attēlotā redakcija: 01.01.2025. - 31.12.2026.

Grozījumi:

16.12.1993. likums / LV, 130, 29.12.1993. / Stājas spēkā 29.12.1993.
15.06.1994. likums / LV, 72, 18.06.1994.; Ziņotājs, 13, 14.07.1994. / Stājas spēkā 18.06.1994.
06.04.1995. likums / LV, 63, 25.04.1995.; Ziņotājs, 10, 25.05.1995. / Stājas spēkā 09.05.1995.
28.09.1995. likums / LV, 153, 05.10.1995.; Ziņotājs, 22, 23.11.1995. / Stājas spēkā 06.10.1995.
21.12.1995. likums / LV, 200, 28.12.1995.; Ziņotājs, 3, 08.02.1996. / Stājas spēkā 11.01.1996.
23.05.1996. likums / LV, 94, 31.05.1996.; Ziņotājs, 13, 11.07.1996. / Stājas spēkā 01.06.1996.
29.01.1997. likums / LV, 46/47, 13.02.1997.; Ziņotājs, 5, 13.03.1997. / Stājas spēkā 27.02.1997.
01.10.1997. likums / LV, 260/262, 09.10.1997.; Ziņotājs, 21, 06.11.1997. / Stājas spēkā 23.10.1997.
14.10.1998. likums / LV, 317/320, 28.10.1998.; Ziņotājs, 22, 19.11.1998. / Stājas spēkā 11.11.1998.
15.10.1998. likums / LV, 321, 29.10.1998.; Ziņotājs, 23, 03.12.1998. / Stājas spēkā 12.11.1998.
11.11.1999. likums / LV, 386/387, 23.11.1999.; Ziņotājs, 23, 09.12.1999. / Stājas spēkā 01.01.2000.
08.11.2001. likums / LV, 170, 23.11.2001.; Ziņotājs, 24, 27.12.2001. / Stājas spēkā 01.01.2002.
31.10.2002. likums / LV, 168, 19.11.2002.; Ziņotājs, 23, 12.12.2002. / Stājas spēkā 03.12.2002.
19.06.2003. likums / LV, 96, 27.06.2003.; Ziņotājs, 14, 24.07.2003. / Stājas spēkā 01.07.2003.
04.12.2003. likums / LV, 178, 17.12.2003.; Ziņotājs, 2, 29.01.2004. / Stājas spēkā 18.12.2003.
Satversmes tiesas 05.11.2004. spriedums / LV, 177, 09.11.2004. / Stājas spēkā 09.11.2004.
17.03.2005. likums / LV, 52, 01.04.2005.; Ziņotājs, 8, 28.04.2005. / Stājas spēkā 01.10.2005.
22.09.2005. likums / LV, 160, 07.10.2005.; Ziņotājs, 20, 27.10.2005. / Stājas spēkā 21.10.2005.
28.09.2005. likums / LV, 156, 30.09.2005.; Ziņotājs, 20, 27.10.2005. / Stājas spēkā 01.10.2005.
23.02.2006. likums / LV, 39, 08.03.2006.; Ziņotājs, 7, 13.04.2006. / Stājas spēkā 09.03.2006.
02.11.2006. likums / LV, 180, 09.11.2006.; Ziņotājs, 24, 28.12.2006. / Stājas spēkā 23.11.2006.
08.11.2007. likums / LV, 188, 22.11.2007.; Ziņotājs, 24, 27.12.2007. / Stājas spēkā 01.01.2008.
03.04.2008. likums / LV, 61, 18.04.2008.; Ziņotājs, 10, 22.05.2008. / Stājas spēkā 19.04.2008.
14.11.2008. likums / LV, 183, 25.11.2008.; Ziņotājs, 24, 23.12.2008. / Stājas spēkā 09.12.2008.
12.12.2008. likums / LV, 200, 23.12.2008.; Ziņotājs, 2, 29.01.2009. / Stājas spēkā 01.01.2009.
30.04.2009. likums / LV, 78, 20.05.2009.; Ziņotājs, 12, 25.06.2009. / Stājas spēkā 03.06.2009.
16.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 14, 23.07.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
01.12.2009. likums / LV, 199, 18.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
Satversmes tiesas 18.01.2010. spriedums / LV, 10, 20.01.2010. / Stājas spēkā 20.01.2010.
03.06.2010. likums / LV, 99, 22.06.2010. / Stājas spēkā 01.08.2010.
Satversmes tiesas 22.06.2010. spriedums / LV, 100, 28.06.2010. / Stājas spēkā 22.06.2010.
16.12.2010. likums / LV, 206, 30.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
09.06.2011. likums / LV, 99, 29.06.2011. / Stājas spēkā 13.07.2011.
21.07.2011. likums / LV, 120, 03.08.2011. / Stājas spēkā 01.01.2012.
13.06.2013. likums / LV, 128, 04.07.2013. / Stājas spēkā 01.09.2013.
26.09.2013. likums / LV, 201, 15.10.2013. / Stājas spēkā 16.10.2013.
30.10.2014. likums / LV, 228, 15.11.2014. / Stājas spēkā 16.11.2014.
30.04.2015. likums / LV, 97, 20.05.2015. / Stājas spēkā 21.05.2015.
18.06.2015. likums / LV, 122, 27.06.2015. / Stājas spēkā 28.06.2015.
18.01.2018. likums / LV, 20, 29.01.2018. / Stājas spēkā 12.02.2018.
06.09.2018. likums / LV, 188, 21.09.2018. / Stājas spēkā 05.10.2018.
25.10.2018. likums / LV, 225, 14.11.2018. / Stājas spēkā 28.11.2018.
27.02.2020. likums / LV, 49, 10.03.2020. / Stājas spēkā 11.03.2020.
14.05.2020. likums / LV, 102, 28.05.2020. / Stājas spēkā 11.06.2020.
17.06.2020. likums / LV, 123, 30.06.2020. / Stājas spēkā 01.07.2020.
03.09.2020. likums / LV, 178, 15.09.2020. / Stājas spēkā 29.09.2020.
10.12.2020. likums / LV, 243, 16.12.2020. / Stājas spēkā 17.12.2020.
Satversmes tiesas 15.12.2022. spriedums / LV, 244, 16.12.2022. / Stājas spēkā 16.12.2022.
21.12.2023. likums / LV, 3, 04.01.2024. / Stājas spēkā 05.01.2024.
24.10.2024. likums / LV, 213A, 31.10.2024. / Stājas spēkā 14.11.2024.

Par tiesu varu

I SADAĻA
VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. nodaļa
TIESU VARA

1. pants. Tiesu vara

(1) Latvijas Republikā līdzās likumdošanas un izpildu varai pastāv neatkarīga tiesu vara.

(2) Tiesu varu īsteno atbilstoši tiesiskuma principam. Tiesnesis ir neatkarīgs un pakļauts tikai likumam.

(3) Tiesu vara Latvijas Republikā pieder rajonu (pilsētu) tiesām, apgabaltiesām, Augstākajai tiesai un Satversmes tiesai, bet izņēmuma stāvokļa vai kara laikā — arī karatiesām.

(4) Katrai personai ir tiesības uz tiesas lietas iztiesāšanu likumā noteiktajā procesuālajā kārtībā.

(5) Nav pieļaujama speciālu (ārkārtēju) tiesu izveidošana, kuras neievēro ar likumu noteiktās procesuālās normas un aizstāj šā panta trešajā daļā minētās tiesas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.1994., 31.10.2002. un 17.03.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2005.)

2. pants. Likumi, kas regulē tiesu varu

(1) Tiesu iekārtu Latvijas Republikā nosaka šis likums.

(2) Tiesu lietu izskatīšanas principus un kārtību nosaka Satversme, civilprocesuālie, krimināprocesuālie un administratīvi procesuālie likumi, kā arī likums "Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu".

(3) Zemesgrāmatu lietu izskatīšanas principus un kārtību nosaka Zemesgrāmatu likums un citi likumi, kas regulē nekustamo īpašumu ierakstīšanu un ar tiem saistīto tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatās.

(4) Satversmes tiesas darbību regulē Satversmes tiesas likums.

(5) Karatiesu darbību regulē Karatiesu likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.1994., 29.01.1997., 17.03.2005., 22.09.2005., 21.07.2011. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Trešās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

3. pants. Personas tiesības uz tiesas aizsardzību

(1) Personai ir tiesības uz tiesas aizsardzību pret tās dzīvības, veselības, personiskās brīvības, goda, cieņas un mantas apdraudējumiem.

(2) Katrai personai ir garantētas tiesības, lai uz pilnīgas līdztiesības pamata, atklāti izskatot lietu neatkarīgā un objektīvā tiesā, tiktu noteiktas šīs personas tiesības un pienākumi vai pret to vērstās apsūdzības pamatotība, ievērojot visas taisnīguma prasības.

4. pants. Personu vienlīdzība likuma un tiesas priekšā

(1) Visas personas ir vienlīdzīgas likuma un tiesas priekšā, tām ir vienādas tiesības uz likuma aizsardzību.

(2) Tiesu spriež tiesa neatkarīgi no personas izcelsmes, sociālā un mantiskā stāvokļa, rases un nacionālās piederības, dzimuma, izglītības, valodas, attieksmes pret reliģiju, nodarbošanās veida un rakstura, dzīvesvietas, politiskajiem vai citiem uzskatiem.

5. pants. Tiesas spriešana civillietās

Civillietās tiesu spriež tiesa, izskatot un izlemjot tiesas sēdēs lietas par strīdiem, kas saistīti ar fizisko un juridisko personu civiltiesību, darba tiesību, ģimenes tiesību un citu tiesību un likumīgo interešu aizsargāšanu.

6. pants. Tiesas spriešana krimināllietās

Krimināllietās tiesu spriež tiesa, izskatot un izlemjot tiesas sēdēs pret personām celto apsūdzību pamatotību, attaisnojot nevainīgās personas vai arī atzīstot personas par vainīgām noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un nosakot tām sodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

7. pants. Tiesas spriešana administratīvajās lietās

(1) Administratīvajās lietās tiesa veic kontroli pār izpildvaras darbību, kas attiecas uz konkrētu publiski tiesisku attiecību (administratīvā akta vai iestādes faktiskās rīcības) tiesiskumu un pamatotību, kā arī noskaidro personas publiski tiesiskos pienākumus vai tiesības.

(2) Administratīvo pārkāpumu lietās tiesu spriež tiesa, izskatot un izlemjot tiesas sēdēs lietas par personu administratīvajiem pārkāpumiem.

(04.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2003.)

8. pants. Tiesas spriešana saimnieciskajos strīdos

(Izslēgts ar 28.09.1995. likumu, kas stājas spēkā 06.10.1995.)

9. pants. Tiesas spriešana konstitucionālās uzraudzības jautājumos

(Izslēgts ar 15.06.1994. likumu, kas stājas spēkā 18.06.1994.)

2. nodaļa
TIESU NEATKARĪBAS PRINCIPI UN GARANTIJAS

10. pants. Tiesu neatkarība un pakļautība tikai likumam

(1) Spriežot tiesu, tiesneši ir neatkarīgi un pakļauti tikai likumam.

(2) Tiesu neatkarību garantē valsts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997. un 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

11. pants. Nepieļaujamība iejaukties tiesas darbā

(1) Valsts iestādēm, sabiedriskajām un politiskajām organizācijām, citām juridiskajām un fiziskajām personām ir pienākums respektēt un ievērot tiesu neatkarību un tiesnešu neaizskaramību.

(2) Nav pieļaujama nekāda tiesas spriešanas ierobežošana, iespaidošana, ietekmēšana, tieši vai netieši draudi, citāda prettiesiska iejaukšanās tiesas spriešanā neatkarīgi no tā, kādā nolūkā un ar kādu ieganstu tas tiktu darīts. Likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā aizliegtas demonstrācijas un piketi tiesu ēku telpās. Jebkura tiesneša ietekmēšana un iejaukšanās tiesas spriešanā sodāma likumā noteiktajā kārtībā.

(3) Nevienam nav tiesību pieprasīt no tiesneša atskaiti vai paskaidrojumus par to, kā izskatīta konkrētā lieta, vai arī apspriedes laikā izteikto viedokļu izpaušanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997. un 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

12. pants. Atbildība par necieņu pret tiesu

Par nepakļaušanos tiesai, izvairīšanos no ierašanās tiesā, tiesneša goda aizskaršanu sakarā ar tiesas spriešanu, kā arī par citām darbībām, ar kurām izrādīta necieņa pret tiesu, vainīgās personas sodāmas likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997. un 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

13. pants. Tiesneša neaizskaramība

(1) Tiesnesis ar tiesas spriešanu saistīto pienākumu izpildes laikā ir neaizskarams.

(2) Krimināllietu pret tiesnesi var ierosināt tikai Latvijas Republikas ģenerālprokurors. Tiesnesi nevar apcietināt un saukt pie kriminālatbildības bez Saeimas piekrišanas. Lēmumu par tiesneša apcietināšanu, piespiedu atvešanu, aizturēšanu vai pakļaušanu kratīšanai pieņem tam īpaši pilnvarots Augstākās Tiesas tiesnesis. Ja tiesnesis notverts smaga vai sevišķi smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, lēmums par piespiedu atvešanu, aizturēšanu vai pakļaušanu kratīšanai nav nepieciešams, bet 24 stundu laikā par to ir jāinformē īpaši pilnvarotais Augstākās tiesas tiesnesis un ģenerālprokurors.

(3) *(Izslēgta ar 16.06.2009. likumu.)*

(4) *(Izslēgta no 01.07.2020. ar 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020. Sk. Pārejas noteikumu 101. punktu)*

(5) Par zaudējumiem, kas sakarā ar nelikumīgu vai nepamatotu tiesas spriedumu radušies personai, kura piedalās lietā, tiesnesis nav mantiski atbildīgs. Likumā noteiktajos gadījumos zaudējumus atlīdzina valsts.

(6) Persona, kas uzskata, ka tiesas nolēmums ir nelikumīgs vai nepamatots, var to pārsūdzēt likumā noteiktajā kārtībā, bet nevar celt tiesā prasību pret tiesnesi, kurš šo lietu izskatījis.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997., 22.09.2005., 16.06.2009. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

14. pants. Tiesneša noraidījums

(1) Tiesnesis nevar piedalīties lietas izskatīšanā, ja viņš personiski tieši vai netieši ir ieinteresēts lietas iznākumā vai ja ir citi apstākļi, kas rada šaubas par viņa objektivitāti, kā arī likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" paredzētajos gadījumos.

(2) Šādos gadījumos tiesnesim sevi jāatstata.

(3) Ja tiesnesis nav sevi atstatījis, personas, kas piedalās lietā, var pieteikt noraidījumu tiesnesim.

(4) Tiesneša noraidīšanas pamatu un noraidījuma izskatīšanas kārtību nosaka likums.

(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

15. pants. Nepieļaujamība tiesnesim piedalīties lietas atkārtotā izskatīšanā

(1) Tiesnesis, kas piedalījies lietas izskatīšanā, nevar piedalīties šīs lietas atkārtotā izskatīšanā.

(2) Izņēmumus attiecībā uz šā panta pirmās daļas nosacījumu var noteikt vienīgi likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997. un 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

16. pants. Tiesas sprieduma likumīgais spēks

(1) Tiesas spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies tā pārsūdzēšanas vai noprotestēšanas

termiņš un tas nav pārsūdzēts vai noprotestēts vai arī augstāka tiesa, izskatot sūdzību vai protestu, to atstājusi negrozītu vai arī to grozījusi, spriedumu neatceļot.

(2) Spriedums, kas stājies likumīgā spēkā, ir izpildāms.

(3) Likumā noteiktajā kārtībā spriedums ir saistošs tiesai, izskatot citas lietas, kas saistītas ar šo lietu.

(4) Šādam spriedumam ir likuma spēks, visiem tas ir obligāts un pret to jāizturas ar tādu pašu cieņu kā pret likumu.

3. nodaļa
LIETU IZSKATĪŠANAS PAMATPRINCIPI

17. pants. Patiesība

(1) Tiesas pienākums, izskatot jebkuru lietu, ir noskaidrot objektīvo patiesību.

(2) Tiesa, izskatot lietu, konstatē faktus, pamatojoties uz tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem.

(3) Tiesas spriedumu var pamatot tikai ar tiem pierādījumiem, kuri ir iegūti likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Pierādīšanas līdzekļus nosaka likums.

18. pants. Likumība

Tiesvedība Latvijas Republikā tiek veikta saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas aktiem, un spriedums tiek pasludināts Latvijas Republikas vārdā. Likumos un starpvalstu līgumos noteiktajos gadījumos tiesa piemēro arī starptautisko tiesību normas vai citu valstu likumus.

19. pants. Atklātums

(1) Visās Latvijas Republikas tiesās lietas tiek izskatītas atklāti. Lietu izskatīšana slēgtā tiesas sēdē pieļaujama tikai likumā noteiktajos gadījumos, ievērojot visus citus tiesvedības noteikumus.

(2) Tiesas spriedumus un lēmumus vienmēr pasludina publiski.

20. pants. Koleģialitāte

(1) Latvijas Republikas tiesās lietas izskata koleģiāli, izņemot likumā noteiktos gadījumos, kad tiesnesis lietas var izskatīt arī vienpersoniski.

(2) Koleģiāli izskatot lietas, tiesas sastāvā esošajiem tiesnešiem ir vienādas tiesības izlemt visus ar lietas izskatīšanu saistītos jautājumus.

(3) Visus tiesas nolēmumus pieņem ar tiesnešu balsu vairākumu. Tiesnesis nav tiesīgs atturēties no balsošanas. Ja balsis sadalās vienlīdzīgi, jautājumu izlemj priekšsēdētājs.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

21. pants. Tiesvedības valoda

(1) Tiesvedība Latvijas Republikā notiek valsts valodā.

(2) Personai, kas piedalās lietā, bet nepārvalda tiesvedības valodu, tiesa nodrošina tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un piedalīties tiesas darbībā ar tulka palīdzību, kā arī tiesības uzstāties tiesā tajā valodā, kuru šī persona pārvalda.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2008. likumu, kas stājas spēkā 19.04.2008.)

22. pants. Aizstāvība

Tiesājamajam ir tiesības uz aizstāvību. Šīs tiesājamā tiesības lietas izskatīšanā nodrošina tiesa un garantē valsts. Aizstāvis lietas izskatīšanā var būt tikai advokāts.

23. pants. Nevainīguma prezumpcija

(1) Nevienu nevar atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kamēr viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu.

(2) Tiesājamajam nav jāpierāda savs nevainīgums.

(3) Visas šaubas par tiesājamā vainu tiesai jāvērtē par labu tiesājamajam.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

24. pants. Pušu līdztiesība

(1) Pusēm procesā ir vienādas tiesības.

(2) Likums nosaka un tiesa nodrošina pusēm vienādas iespējas izmantot procesuālās tiesības savu interešu aizsardzībai.

25. pants. Sacīkste

(1) Puses lietas izskatīšanas gaitā realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā, izņemot tiesvedību administratīvajās lietās.

(2) Sacīkste izpaužas, pusēm iesniedzot pierādījumus un tiesai adresētus pieteikumus, piedaloties nopratināšanā, citu pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, kā arī pušu debatēs un veicot citas procesuālās darbības.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.12.2003. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2003.)

25.[1] pants. Objektīvās izmeklēšanas princips

Lai prasījuma robežās noskaidrotu patiesos lietas apstākļus un panāktu taisnīgu administratīvās lietas izskatīšanu, tiesa dod administratīvā procesa dalībniekiem norādījumus un ieteikumus, kā arī pēc savas iniciatīvas vāc pierādījumus.
(04.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2003.)

26. pants. Nepārtrauktība
(Izslēgts ar 30.04.2009. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2009.)

27. pants. Tiešums un mutiskums

(1) Pirmās instances un apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, pati pārbauda pierādījumus lietā.

(2) Uz tiesu uzaicinātās personas liecības un paskaidrojumus dod mutiski. Visi izpētāmie materiāli un dokumenti tiesas sēdē tiek nolasīti un apspriesti mutiski.

27.[1] pants. Lietu izskatīšanas termiņu pārvaldība tiesā

(1) Tiesas priekšsēdētājs pirms katra kalendāra gada sākuma, sadarbojoties ar tiesas tiesnešiem, plāno un nosaka tiesas darba mērķus attiecībā uz vidējiem lietu izskatīšanas termiņiem tiesā (lietu izskatīšanas termiņu

standarts).

(2) Lietu izskatīšanas termiņu standartu nosaka, ņemot vērā tiesas resursus un nepieciešamību nodrošināt personas tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā un ievērojot citus lietu izskatīšanas pamatprincipus.

(3) Tiesas priekšsēdētājs lietu izskatīšanas termiņu standartu līdz katra gada 1. februārim iesniedz apstiprināšanai Tieslietu padomē.

(4) Lietu izskatīšanas faktiskos termiņus tiesā pārrauga tiesas priekšsēdētājs.
(13.06.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

28. pants. Procesuālā ekonomija

(1) Tiesnesis izspriež lietu tik ātri, cik vien iespējams.

(2) Personai, kas piedalās lietā, jāievēro likuma vai tiesas noteiktie procesuālie termiņi.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2002.)

28.[1] pants. Lietu sadale

(1) Tiesas priekšsēdētājs pirms katra kalendāra gada sākuma apstiprina lietu sadales plānu.

(2) Tiesas priekšsēdētājs var grozīt lietu sadales plānu kalendāra gada laikā:

1) tiesneša pārslodzes dēļ;

2) tiesneša nepietiekama noslogojuma dēļ;

3) sakarā ar tiesnešu maiņu;

4) sakarā ar tiesneša nespēju veikt savus pienākumus.

(3) Lietu sadalē var ņemt vērā:

1) tiesneša slodzi, pildot pienākumus tiesnešu pašpārvaldes institūcijās, gatavojot un vadot mācību pasākumus tiesnešiem un prokuroriem, kā arī veicot pienākumus saistībā ar jauno tiesnešu ievadīšanu darbā;

2) laiku, kāds nepieciešams, lai tiesnesis apgūtu jauno tiesnešu mācību kursu.
(31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. un 24.10.2024. likumu, kas stājas spēkā 14.11.2024.)

3.[1] nodaļa
INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA

(Nodaļa 22.09.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

28.[2] pants. Tiesas nolēmumu pieejamība

(1) Atklātā tiesas sēdē izskatītā lietā pieņemts tiesas nolēmums, kas noformēts atsevišķa procesuāla dokumenta veidā, ir vispārpieejama informācija ar nolēmuma pasludināšanas brīdi, bet, ja nolēmums netiek pasludināts, — ar tā pieņemšanas brīdi.

(2) Slēgtā tiesas sēdē izskatītā lietā pieņemta tiesas nolēmuma ievaddaļa un rezolutīvā daļa, ja tās pasludinātas publiski, ir vispārpieejama informācija.

(3) Izsniedzot šā panta pirmajā un otrajā daļā minēto informāciju, tajā ietver norādi par tiesas nolēmuma spēkā esamību, kā arī Ministru kabineta noteiktajā kārtībā aizsedz to informācijas daļu, kas atklāj fiziskās personas

identitāti.

(4) Šā panta noteikumus nepiemēro, ja tiesas nolēmumu izsniedz saskaņā ar procesuālajiem likumiem.

(5) Lietā, kas izskatīta atklātā procesā, spēkā stājušos galīgo tiesas spriedumu kopā ar citiem tiesas spriedumiem konkrētajā lietā publicē mājaslapā internetā, ja likumā nav noteikts citādi. Tāpat publicē arī tiesas lēmumus Ministru kabineta noteiktajā apjomā. Publicējot tiesas nolēmumus, aizsedz to informācijas daļu, kas atklāj fiziskās personas identitāti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2008., 13.06.2013. un 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

28.[3] pants. Lietas materiālu pieejamība

(1) Atklātā tiesas sēdē izskatītās lietas materiāli pēc tiesas galīgā nolēmuma spēkā stāšanās ir ierobežotas pieejamības informācija un ir pieejami saskaņā ar Informācijas atklātības likumu vai Kriminālprocesa likumu.

(2) Lietas materiāli līdz brīdim, kad spēkā stājies tiesas galīgais nolēmums šajā lietā, ir pieejami tikai tām personām, kurām šādas tiesības paredzētas procesuālajos likumos.

(3) Citām valsts pārvaldes un tiesu varas institūcijām atklātā un slēgtā tiesas sēdē izskatītās lietas materiāli ir pieejami, ja tas nepieciešams šīm institūcijām savu funkciju veikšanai. Informācijas saņēmējs nodrošina tai likumā paredzēto aizsardzību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

28.[4] pants. Slēgtā tiesas sēdē izskatītās lietas materiālu pieejamība

(1) Slēgtā tiesas sēdē izskatītās lietas materiāli pirms šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteikto termiņu izbeigšanās ir pieejami tikai tām personām, kurām šādas tiesības paredzētas procesuālajos likumos un šā likuma 28.[3]panta trešajā daļā. Pēc šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteikto termiņu izbeigšanās attiecīgie lietas materiāli ir pieejami kā ierobežotas pieejamības informācija.

(2) Slēgtā tiesas sēdē izskatītās lietas materiāli kļūst par ierobežotas pieejamības informāciju, kad pagājuši 20 gadi pēc tiesas galīgā nolēmuma spēkā stāšanās šajā lietā.

(3) Tās lietas materiāli, kura slēgtā tiesas sēdē izskatīta valsts noslēpuma saglabāšanas interesēs, kļūst par ierobežotas pieejamības informāciju, izbeidzoties lietā esošās informācijas slepenības termiņam.

(4) Slēgtā tiesas sēdē izskatītajā lietā par bērna izcelšanās noteikšanu, adopcijas apstiprināšanu un atcelšanu, laulības šķiršanu vai neesamību un personas rīcībspējas ierobežošanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ lietas materiāli kļūst par ierobežotas pieejamības informāciju, kad pagājuši 75 gadi pēc tiesas galīgā nolēmuma spēkā stāšanās šajā lietā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2009. un 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

28.[5] pants. Informācijas atteikuma apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība

(1) Tiesas atteikumu izsniegt pieprasīto informāciju Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var apstrīdēt Tieslietu ministrijā. Tieslietu ministrijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

(2) Tiesa, izsniedzot informāciju, ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā.

28.[6] pants. Tiesu informatīvā sistēma

(1) Tiesu informatīvās sistēmas un tās programmnodrošinājuma īpašniece ir Latvijas valsts.

(2) Tiesu informatīvās sistēmas uzturēšanu un attīstību finansē no valsts pamatbudžeta.

(3) Tiesu informatīvās sistēmas pārzine un turētāja ir Tiesu administrācija.

(4) Tiesu informatīvās sistēmas ietvaros Augstākā tiesa veido judikatūras datubāzi.

(5) Judikatūras datubāzē iekļaujamās informācijas atlases un apstrādes kārtību pēc saskaņošanas ar Tieslietu ministriju nosaka Augstākās tiesas priekšsēdētājs.

(5^1) Tiesu informatīvajā sistēmā izveidotajā tiesas sēžu kalendārā atzīmē tiesas sēžu datumu un laiku, kā arī informāciju par zvērināta advokāta un prokurora aizņemtību. Tiesas sēžu kalendārā veiktā atzīme par tiesas sēdes datuma un laika noteikšanu ir saistoša, plānojot lietu izskatīšanu tiesas sēdē ar tā zvērināta advokāta vai prokurora piedalīšanos, kura piedalīšanās citā tiesas sēdē jau atzīmēta tiesas sēžu kalendārā.

(6) Ministru kabinets nosaka tiesu informatīvās sistēmas izveidošanas, uzturēšanas un izmantošanas kārtību, kā arī minimālo iekļaujamās informācijas apjomu, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus.

(7) Tiesu informatīvajā sistēmā iekļautā informācija ir ierobežotas pieejamības informācija, izņemot judikatūras datubāzi, kurā iekļautā informācija ir vispārpieejama.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007. un 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

28.[7] pants. Kārtība, kādā informācija publicējama mājaslapā internetā

Ar tiesu darbu saistīto informāciju, kas publicējama mājaslapā internetā, kā arī kārtību, kādā publicē šādu informāciju, nosaka Ministru kabinets.

(03.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.04.2008.)

II SADAĻA
TIESU SISTĒMA

4. nodaļa
RAJONA (PILSĒTAS) TIESA

29. pants. Rajona (pilsētas) tiesas izveidošana

(1) Latvijas Republikā katras apgabaltiesas darbības teritorijā tiek izveidota vismaz viena rajona (pilsētas) tiesa.

(1^1) Civilprocesa likumā un Kriminālprocesa likumā noteiktu lietu izskatīšanai pirmajā instancē tiek izveidota Ekonomisko lietu tiesa, kura atrodas Rīgā un kuras darbības teritorija ir visa Latvijas Republikas teritorija.

(2) Rajona (pilsētas) tiesai var būt struktūrvienības — tiesu nami, kurus izvieto attiecīgās rajona (pilsētas) tiesas darbības teritorijā.

(2^1) *(Izslēgta no 01.06.2019. ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Sk. Pārejas noteikumu 95. punktu)*

(3) Rajona (pilsētas) tiesas, to tiesu namus, kā arī rajona (pilsētas) tiesu, to tiesu namu darbības teritorijas un atrašanās vietas nosaka Tieslietu padome un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(4) Lai nodrošinātu tiesas pieejamību, rajona (pilsētas) tiesas darbs var tikt organizēts dažādās atrašanās vietās rajona (pilsētas) tiesas darbības teritorijas ietvaros.

(01.10.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.12.2003., 22.09.2005., 03.04.2008., 30.04.2009., 21.07.2011., 30.10.2014., 18.06.2015., 18.01.2018., 25.10.2018. un 17.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2020.)

30. pants. Rajona (pilsētas) tiesas kompetence

(1) Rajona (pilsētas) tiesa ir pirmā instance civillietām, krimināllietām un administratīvajām lietām, ja likumā nav

noteikts citādi, un izskata zemesgrāmatu lietas.

(1^1) *(Izslēgta no 01.06.2019. ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Sk. Pārejas noteikumu 95. punktu)*

(2) Civilprocesa, krimināprocesa un administratīvā procesa likumi nosaka civillietu, krimināllietu un administratīvo lietu piekritību rajona (pilsētas) tiesai. Zemesgrāmatu likums nosaka zemesgrāmatu lietu piekritību rajona (pilsētas) tiesai."

(04.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.07.2011., 13.06.2013. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījumi pantā stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

31. pants. Rajona (pilsētas) tiesas sastāvs

(1) Rajona (pilsētas) tiesā civillietas un administratīvās lietas izskata tiesnesis vienpersoniski. Sevišķi sarežģītas administratīvās lietas pēc tiesas priekšsēdētāja ieskatiem var tikt izskatītas koleģiāli — triju tiesnešu sastāvā.

(2) *(Izslēgta ar 16.06.2009. likumu.)*

(3) Likumā noteiktajos gadījumos krimināllietas izskata tiesnesis vienpersoniski.

(29.01.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.12.2003. un 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

32. pants. Rajona (pilsētas) tiesas tiesneši

(1) Rajona (pilsētas) tiesas sastāvā ir tiesas priekšsēdētājs un tiesneši.

(2) Rajona (pilsētas) tiesā var būt tiesas priekšsēdētāja vietnieki.

(3) Tiesnešu kopskaitu rajonu (pilsētu) tiesās un Ekonomisko lietu tiesā, kā arī Administratīvajā rajona tiesā nosaka Saeima pēc Tieslietu padomes priekšlikuma. Tiesnešu skaitu katrā tiesā nosaka Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma.

(4) Izmeklēšanas tiesnesis līdztekus izmeklēšanas tiesneša pienākumu pildīšanai neskata krimināllietas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.1998., 28.09.2005., 23.02.2006., 03.06.2010., 13.06.2013. un 17.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2020.)

33. pants. Rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētājs

(1) Rajona (pilsētas) tiesas iestādes darbu līdztekus tiesneša pienākumu pildīšanai vada tiesas priekšsēdētājs.

(2) Rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāju uz pieciem gadiem ieceļ amatā Tieslietu padome. Tiesas priekšsēdētāja amata kandidātu izvirzīšanas un iecelšanas kārtību nosaka Tieslietu padome. Tieslietu padome var atbrīvot tiesas priekšsēdētāju no amata pirms termiņa pēc viņa paša vēlēšanās vai pēc tieslietu ministra priekšlikuma, ja tiesas priekšsēdētājs amata pienākumu izpildē pieļāvis rupjus pārkāpumus vai nespēj kvalitatīvi nodrošināt tiesas administratīvā darba vadību.

(2^1) Viena un tā pati persona var būt par rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāju ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.

(3) Rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētājs:

1) rīkojas ar tiesas iestādei nodotajiem finanšu un citiem resursiem;

2) nosaka tiesas darbinieku un tiesas priekšsēdētāja vietnieka amata pienākumus;

3) nosaka tiesnešu pienākumus, kas saistīti ar tiesas iestādes efektīvu funkcionēšanu (piemēram, sadarbība ar ārvalstu tiesām un citām institūcijām, prakses apkopošana, atzinumu sniegšana, piedalīšanās normatīvo aktu projektu izstrādē, atsauksmju sniegšana Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijai);

3^1) organizē jauno tiesnešu iepazīstināšanu ar amata pienākumiem un sniedz atbalstu, ievadot darbā;

4) atbild par lietu un citu pienākumu sadali starp tiesnešiem;

4^1) organizē tiesas darbu;

4^2) veicina vienotu tiesu praksi tiesā, organizē aktuālu normatīvo aktu piemērošanas jautājumu apspriešanu un tiesu prakses analīzi;

4^3) nodrošina tiesas darba atklātumu;

4^4) uzrauga tiesas darbinieku darba kvalitāti un apmeklētāju apkalpošanas standartu ievērošanu tiesā;

4^5) veicina profesionālās ētikas normu ievērošanu un to vienotu izpratni tiesā;

5) iesniedz Tiesu administrācijai pieprasījumus tiesas iestādes darbības materiāltehniskajai nodrošināšanai;

6) atbild par resursu tiesisku un lietderīgu izmantošanu;

7) organizē tiesas darbinieku ikgadējo novērtēšanu;

8) *(izslēgts no 01.06.2019. ar 25.10.2018. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 95. punktu)*;

9) saskaņā ar apgabaltiesas priekšsēdētāja lēmumu norīko tiesnesi veikt izmeklēšanas tiesneša pienākumus uz laiku līdz trim gadiem;

10) saskaņā ar apgabaltiesas priekšsēdētāja lēmumu norīko tiesnesi, kurš lems par akceptu saglabājamo datu iegūšanai no elektronisko sakaru komersantiem saskaņā ar Operatīvās darbības likumu.

(4) Rajona pilsētas tiesas priekšsēdētājs var:

1) pārbaudīt procesuālo termiņu ievērošanu tiesneša tiesvedībā esošajās lietās, kā arī lietu kārtošanas atbilstību normatīvo aktu, tai skaitā tiesu lietvedības noteikumu, prasībām;

2) pieprasīt tiesnesim paskaidrojumu par tiesneša darba organizācijas un citiem jautājumiem šajā pantā noteiktās kompetences ietvaros;

3) dot tiesnesim rīkojumus, kas saistīti ar tiesneša darba organizāciju amata pienākumu izpildei;

4) ierosināt Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijai veikt rajona (pilsētas) tiesas tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu. Priekšlikumā norādāmi priekšsēdētāja konstatētie tiesneša profesionālās darbības apstākļi, kas saistīti ar būtiskiem trūkumiem darba organizēšanā vai nepietiekamām tiesneša profesionālajām zināšanām, kas ir šķērslis tiesvedības procesa kvalitatīvai norisei.

(5) Ja tiesnesis bez pamatota iemesla neveic nepieciešamās procesuālās darbības, lai nodrošinātu lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā, kā arī gadījumos, kad tiesneša plānotais termiņš nenodrošina lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā, tiesas priekšsēdētājs var:

1) uzdot tiesnesim noteikt atbilstošu termiņu, kurā, ņemot vērā lietas apstākļus, jāveic attiecīgā procesuālā darbība;

2) pārdalīt tiesnešiem lietas saskaņā ar lietu sadales plānu.

(22.09.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010., 09.06.2011., 21.07.2011., 13.06.2013., 18.01.2018., 06.09.2018., 25.10.2018., 14.05.2020. un 24.10.2024. likumu, kas stājas spēkā 14.11.2024.)

33.[1] pants. Rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāja vietnieks

(1) Rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāja vietnieku ieceļ amatā un atbrīvo no amata šā likuma 33.panta otrajā

daļā noteiktajā kārtībā.

(1[1]) Rajona (pilsētas) tiesā, kurā ir vairāk nekā desmit tiesnešu, tiesas priekšsēdētājam var būt viens vai vairāki vietnieki.

(2) Tiesas priekšsēdētāja vietnieks vienlaikus var būt arī tiesu nama priekšsēdētājs.

(22.09.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2009., 03.06.2010. un 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

33.[2] pants. Rajona (pilsētas) tiesas tiesu nama priekšsēdētājs

(1) Rajona (pilsētas) tiesas tiesu namā no attiecīgās tiesas tiesnešu vidus var iecelt tiesu nama priekšsēdētāju. Rajona (pilsētas) tiesas tiesu nama priekšsēdētāju ieceļ amatā un atbrīvo no amata šā likuma 33.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

(2) *(Izslēgta ar 16.12.2010. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 16.12.2010. likumu)*

(30.04.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

33.[3] pants. Zemesgrāmatu nodaļas priekšnieks un priekšnieka vietnieks

(Izslēgts no 01.06.2019. ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

33.[4] pants. Rajona (pilsētas) tiesu reorganizācija

(1) Rajona (pilsētas) tiesu var pievienot citai rajona (pilsētas) tiesai, ja Tieslietu padome tam piekritusi. Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma apstiprina rajona (pilsētas) tiesas reorganizācijas plānu.

(2) Lietas, kuru izskatīšana pēc būtības ir uzsākta reorganizētajā tiesā pirms rajona (pilsētas) tiesas pievienošanas pabeigšanas, pēc tiesneša pārcelšanas darbā citā rajona (pilsētas) tiesā turpina izskatīt tas pats tiesnesis. Lietas, kuru izskatīšana pēc būtības nav uzsākta, nodod tai rajona (pilsētas) tiesai, kurai pievieno rajona (pilsētas) tiesu.

(3) Reorganizētajā rajona (pilsētas) tiesā izskatītu lietu, kurā apelācijas vai kasācijas instance ir atcēlusi nolēmumu, nodod jaunai izskatīšanai tai rajona (pilsētas) tiesai, kurai pievienota reorganizētā rajona (pilsētas) tiesa, ja likumā nav noteikts citādi.

(4) Ja reorganizētajā rajona (pilsētas) tiesā izskatītajā lietā ir izlemjami ar nolēmuma izpildi saistīti jautājumi, tos nosūta izskatīšanai tai rajona (pilsētas) tiesai, kurai pievienota reorganizētā rajona (pilsētas) tiesa, ja likumā nav noteikts citādi.

(5) Reorganizētās rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka pilnvaras izbeidzas līdz ar tiesas reorganizācijas pabeigšanu.

(18.06.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.06.2015.)

34. pants. Administratīvie tiesneši

(Izslēgts ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

5. nodaļa
APGABALTIESA

35. pants. Apgabaltiesas izveidošana

(1) Latvijas Republikā tiek izveidotas sešas apgabaltiesas: Rīgas apgabaltiesa, Kurzemes apgabaltiesa, Latgales

apgabaltiesa, Vidzemes apgabaltiesa, Zemgales apgabaltiesa un Administratīvā apgabaltiesa.

(2) Apgabaltiesu darbības teritorijas nosaka Tieslietu padome un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(3) Apgabaltiesai var būt struktūrvienības — apgabaltiesas tiesu nami, kurus izvieto attiecīgās apgabaltiesas darbības teritorijā. Apgabaltiesu tiesu namus un to darbības teritorijas nosaka Tieslietu padome un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.10.1997., 04.12.2003., 30.04.2009., 18.06.2015. un 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

36.pants. Apgabaltiesas kompetence

Apgabaltiesa ir apelācijas instance civillietām, krimināllietām un administratīvajām lietām, ja likumā nav noteikts citādi.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013. Grozījumi pantā, kas attiecas uz Augstākās tiesas reorganizāciju, stājas spēkā 01.01.2014. Sk. pārejas noteikumu 73.punktu)

37. pants. Apgabaltiesas sastāvs pirmās instances tiesas sēdēs

(Izslēgts no 01.01.2014. ar 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013. Sk. pārejas noteikumu 73.punktu)

38. pants. Apgabaltiesas sastāvs apelācijas instances tiesas sēdēs

Apgabaltiesa apelācijas instancē civillietas, krimināllietas un administratīvās lietas izskata koleģiāli trīs apgabaltiesas tiesnešu sastāvā.

39. pants. Apgabaltiesas tiesneši

(1) Apgabaltiesas tiesneši ir tiesas priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieki un tiesneši.

(2) Tiesnešu kopskaitu apgabaltiesās, kā arī Administratīvajā apgabaltiesā nosaka Saeima pēc Tieslietu padomes priekšlikuma. Tiesnešu skaitu katrā tiesā nosaka Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

40. pants. Apgabaltiesas priekšsēdētājs

(1) Apgabaltiesas iestādes darbu līdztekus tiesneša pienākumu pildīšanai vada tiesas priekšsēdētājs.

(2) Apgabaltiesas priekšsēdētāju uz pieciem gadiem ieceļ amatā Tieslietu padome. Tiesas priekšsēdētāja amata kandidātu izvirzīšanas un iecelšanas kārtību nosaka Tieslietu padome. Tieslietu padome var atbrīvot apgabaltiesas priekšsēdētāju no amata pirms termiņa pēc viņa paša vēlēšanās vai pēc tieslietu ministra priekšlikuma, ja apgabaltiesas priekšsēdētājs amata pienākumu izpildē pieļāvis rupjus pārkāpumus vai nespēj kvalitatīvi nodrošināt tiesas administratīvā darba vadību.

(2^1) Viena un tā pati persona var būt par apgabaltiesas priekšsēdētāju ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.

(3) Apgabaltiesas priekšsēdētājs veic šā likuma 33.panta trešajā, ceturtajā un piektajā daļā noteiktās funkcijas.

(4) Apgabaltiesas priekšsēdētājs attiecīgās apgabaltiesas darbības teritorijā nosaka tās rajona (pilsētas) tiesas, kurās norīkojams izmeklēšanas tiesnesis, kā arī izmeklēšanas tiesnešu darba grafiku apgabaltiesas darbības teritorijā.

(5) Apgabaltiesas priekšsēdētājs attiecīgās apgabaltiesas darbības teritorijā nosaka rajona (pilsētas) tiesu, kurā norīkojams tiesnesis, kurš lems par akceptu saglabājamo datu iegūšanai no elektronisko sakaru komersantiem saskaņā ar Operatīvās darbības likumu.

(6) Apgabaltiesas priekšsēdētājs var ierosināt Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijai veikt rajona (pilsētas) tiesas tiesneša vai apgabaltiesas tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu. Priekšlikumā norādāmi

priekšsēdētāja konstatētie tiesneša profesionālās darbības apstākļi, kas saistīti ar būtiskiem trūkumiem darba organizēšanā vai nepietiekamām tiesneša profesionālajām zināšanām, kas ir šķērslis tiesvedības procesa kvalitatīvai norisei.

(22.09.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010., 13.06.2013., 18.01.2018., 06.09.2018., 25.10.2018. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

41. pants. Apgabaltiesas priekšsēdētāja vietnieki

(1) Apgabaltiesas priekšsēdētājam ir vietnieki, kas vienlaikus izpilda arī tiesas kolēģijas priekšsēdētāja pienākumus. Apgabaltiesas priekšsēdētāja vietnieks vienlaikus var būt arī apgabaltiesas tiesu nama priekšsēdētājs.

(1^1) Ja apgabaltiesā ir vairāk nekā piecdesmit tiesnešu, apgabaltiesas priekšsēdētājam var būt vietnieks, kurš vienlaikus nepilda tiesas kolēģijas priekšsēdētāja pienākumus.

(2) Apgabaltiesas priekšsēdētāja vietnieku ieceļ amatā un atbrīvo no amata šā likuma 40.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

(03.06.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

41.[1] pants. Apgabaltiesas tiesu nama priekšsēdētājs

(1) Apgabaltiesas tiesu namā no attiecīgās apgabaltiesas tiesnešu vidus var iecelt apgabaltiesas tiesu nama priekšsēdētāju. Apgabaltiesas tiesu nama priekšsēdētāju ieceļ amatā un atbrīvo no amata šā likuma 33.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

(2) *(Izslēgta ar 16.12.2010. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 16.12.2010. likumu)*

(30.04.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

42. pants. Apgabaltiesas tiesu kolēģijas

(1) Apgabaltiesā var būt kolēģijas.

(2) Tiesu kolēģijas vada to priekšsēdētāji, kas vienlaikus ir apgabaltiesas priekšsēdētāja vietnieki, un šo kolēģiju sastāvā ietilpst tiesneši.

(3) Apgabaltiesas tiesu kolēģijas apstiprina apgabaltiesas priekšsēdētājs.

(4) Ja apgabaltiesas tiesu kolēģijā ir vairāk par 12 tiesnešiem, var izveidot divas vai vairākas attiecīgā nosaukuma tiesu kolēģijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.09.1995., 31.10.2002., 04.12.2003., 03.06.2010., 18.01.2018. un 17.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2020.)

42.[1] pants. Zemesgrāmatu nodaļas

(Izslēgts ar 21.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

6. nodaļa
AUGSTĀKĀ TIESA

43. pants. Augstākās tiesas struktūra

Augstākās tiesas (turpmāk arī — Senāts) sastāvā ir Administratīvo lietu departaments, Civillietu departaments un Krimināllietu departaments.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

44. pants. Senāts

(1) Senāts ir kasācijas instance, ja likumā nav noteikts citādi.

(2) Senāta tiesnešu (turpmāk arī — senatori) kopskaitu nosaka Saeima pēc Tieslietu padomes priekšlikuma.

(3) Senātā lietas izskata koleģiāli triju senatoru sastāvā. Likumā noteiktajos gadījumos lietas var izskatīt paplašinātā sastāvā vai kopsēdē.
(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

45. pants. Tiesu palāta un tās kompetence
(Izslēgts no 01.01.2014. ar 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013. Sk. pārejas noteikumu 73.punktu)

46. pants. Tiesu palātas sastāvs
(Izslēgts no 01.01.2014. ar 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013. Sk. pārejas noteikumu 73.punktu)

47. pants. Senāts un tā kompetence
(Izslēgts no 01.01.2014. ar 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013. Sk. pārejas noteikumu 73.punktu)

48. pants. Senāta departaments

(1) Senatoru kopskaitu departamentos nosaka Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma.

(2) Senāta departamentu priekšsēdētājus ievēlē Augstākās tiesas plēnums uz pieciem gadiem.
(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

48.[1] pants. Disciplinārtiesa

(1) Šajā un citos likumos noteiktajos gadījumos lēmumu tiesiskumu izvērtē Disciplinārtiesa. Disciplinārtiesas sastāvu un darbības kārtību nosaka Tiesnešu disciplinārās atbildības likums.

(2) Disciplinārtiesa šajā likumā noteiktajā kārtībā pārbauda tiesnešu profesionālās darbības novērtēšanā Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sniegto negatīvo atzinumu tiesiskumu.
(03.06.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. un 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

49. pants. Plēnums un tā kompetence

(1) Plēnums ir Augstākās tiesas tiesnešu kopsapulce, kuru sasauc Augstākās tiesas priekšsēdētājs.

(2) Plēnums apspriež aktuālus tiesību normu interpretācijas jautājumus.

(3) *(Izslēgta ar 03.04.2008. likumu.)*

(4) Plēnums dod atzinumu par to, vai ir pamats Augstākās tiesas priekšsēdētāja atcelšanai vai ģenerālprokurora atlaišanai no amata.

(5) Plēnums Satversmes tiesas likumā noteiktajos gadījumos izraugās Satversmes tiesas tiesneša amata kandidātus no Latvijas Republikas tiesnešu vidus.

(6) Plēnums ievēlē Centrālās vēlēšanu komisijas locekli no tiesnešu vidus.

(7) Plēnums ievēlē vienu Tieslietu padomes locekli no Augstākās tiesas tiesnešu vidus.

(8) Plēnums uz pieciem gadiem ievēlē sešus Disciplinārtiesas locekļus un no viņu vidus apstiprina Disciplinārtiesas priekšsēdētāju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.1998., 31.10.2002., 03.04.2008., 30.04.2009., 03.06.2010. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

49.[1] pants. Senāta departamenta senatoru kopsapulce

(1) Senāta departamenta senatoru kopsapulce ir koleģiāla institūcija, ko aktuālu tiesību jautājumu apspriešanai sasauc Augstākās tiesas priekšsēdētājs.

(2) Senāta departamenta senatoru kopsapulce apspriež aktuālus tiesību normu interpretācijas jautājumus, lai nodrošinātu vienveidību tiesību normu piemērošanā.

(3) Senāta departamenta senatoru kopsapulce savu viedokli par tiesību normu interpretācijas un piemērošanas jautājumiem formulē kā lēmumu, kuru publicē mājaslapā internetā.

(4) *(Izslēgta ar 25.10.2018. likumu)*

(5) Senāta departamenta senatoru kopsapulce sniedz atzinumu par Augstākās tiesas tiesneša amata kandidātu vai tiesnesi, kurš pretendē aizstāt Augstākās tiesas tiesnesi. Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja ierosinājuma apstiprina atzinuma sagatavošanā izmantojamos kritērijus.

(13.06.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015., 18.01.2018. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

50.pants. Augstākās tiesas priekšsēdētājs

(1) Augstākās tiesas darbu vada Augstākās tiesas priekšsēdētājs, kuru no Augstākās tiesas tiesnešu vidus pēc Augstākās tiesas plēnuma ierosinājuma apstiprina Saeima uz pieciem gadiem. Viena un tā pati persona var būt par Augstākās tiesas priekšsēdētāju ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.

(2) Augstākās tiesas priekšsēdētājam ir tiesības piedalīties lietu izskatīšanā Senātā.

(3) Augstākās tiesas priekšsēdētājs īsteno Prokuratūras likumā noteiktās pilnvaras, kas saistītas ar ģenerālprokurora atbrīvošanu vai atlaišanu no amata.

(4) Augstākās tiesas priekšsēdētājs pēc Augstākās tiesas tiesneša apstiprināšanas amatā nosaka Senāta departamentu, kurā šis tiesnesis pildīs savus pienākumus.

(4[1]) Augstākās tiesas priekšsēdētājs pēc attiecīgā Senāta departamenta senatoru kopsapulces priekšlikuma pārceļ senatoru uz citu departamentu.

(5) Augstākās tiesas priekšsēdētājs sasauc Senāta departamentu priekšsēdētāju sēdes, kurās izšķir tiesneša vai tiesas iesniegtu jautājumu par lietas pakļautību, ar balsstiesībām piedalās šajās sēdēs un vada tās.

(6) Augstākās tiesas priekšsēdētājam ir arī šā likuma 33.panta ceturtajā un piektajā daļā noteiktās funkcijas.

(7) Augstākās tiesas priekšsēdētājs, beidzis pildīt amata pienākumus, turpina pildīt tiesneša amata pienākumus kādā no Senāta departamentiem.

(8) Augstākās tiesas priekšsēdētājs var ierosināt Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijai veikt rajona (pilsētas) tiesas tiesneša, apgabaltiesas tiesneša vai Augstākās tiesas tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu. Priekšlikumā norādāmi priekšsēdētāja konstatētie tiesneša profesionālās darbības apstākļi, kas saistīti ar būtiskiem trūkumiem darba organizēšanā vai nepietiekamām tiesneša profesionālajām zināšanām, kas ir šķērslis tiesvedības procesa kvalitatīvai norisei.

(13.06.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018., 27.02.2020. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

50.[1] pants. Augstākās tiesas Administrācija

(1) Augstākās tiesas Administrācija ir Augstākās tiesas struktūrvienība, kas organizē un nodrošina tiesas administratīvo darbu.

(2) Augstākās tiesas Administrācijas vadītāju pieņem darbā un atbrīvo no darba Augstākās tiesas priekšsēdētājs.

(3) Augstākās tiesas Administrācija:

1) veic finanšu vadību;

2) gādā par materiāltehnisko nodrošinājumu;

3) kārto lietvedību;

4) organizē personālvadību un mācības;

5) nodrošina saziņu ar sabiedrību;

6) veic starptautisko sadarbību.

(22.09.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

6.[1] nodaļa
TIESU SISTĒMAS NODROŠINĀJUMS

(Nodaļa 16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

50.[2] pants. Tiesu sistēmas finansēšana

(1) Tiesu sistēmu finansē no valsts budžeta.

(2) Valsts, paredzot atbilstošu finansējumu likumā par valsts budžetu kārtējam gadam, garantē tiesnešu neatkarību un efektīvu personas tiesisko aizsardzību kompetentā un neatkarīgā tiesā.

(3) Rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu budžeta pieprasījumu projektu sagatavo Tiesu administrācija un iesniedz Tieslietu ministrijai. Tieslietu ministrija budžeta pieprasījumu apkopojumu iesniedz Tieslietu padomei viedokļa sniegšanai. Tieslietu ministrija pēc Tieslietu padomes viedokļa saņemšanas rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu budžeta pieprasījumus, pievienojot tiem Tieslietu padomes viedokli, iesniedz Finanšu ministrijai.

(4) Augstākās tiesas budžeta pieprasījumu Augstākā tiesa iesniedz Tieslietu padomei viedokļa sniegšanai. Augstākās tiesas budžeta pieprasījumu, pievienojot tam Tieslietu padomes viedokli, Augstākā tiesa iesniedz Finanšu ministrijai.

(5) Tieslietu padomes atšķirīgais viedoklis par iesniegto budžeta pieprasījumu neaptur tā iesniegšanu Finanšu ministrijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

50.[3] pants. Tiesu materiāltehniskais nodrošinājums

Valsts nodrošina tiesas ar atbilstošu materiāltehnisko nodrošinājumu tiesas funkciju veikšanai.

III SADAĻA
LATVIJAS REPUBLIKAS TIESNEŠI

7. nodaļa
TIESNEŠA KANDIDĀTS

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

51. pants. Tiesnesim izvirzāmās prasības

(1) Par tiesnesi var būt persona, kura atbilst šādām obligātajām prasībām:

1) tā ir Latvijas pilsonis;

2) tā prot valsts valodu augstākajā līmenī;

3) tā ir ieguvusi augstāko profesionālo vai akadēmisko izglītību (izņemot pirmā līmeņa profesionālo izglītību) un jurista kvalifikāciju, kā arī maģistra vai doktora grādu;

4) tai ir nevainojama reputācija;

5) tā ir sasniegusi 30 gadu vecumu.

(2) Izraugoties tiesnesi, nav pieļaujama nekāda diskriminācija atkarībā no viņa izcelsmes, sociālā un mantiskā stāvokļa, rases un nacionālās piederības, dzimuma, attieksmes pret reliģiju, nodarbošanās veida un rakstura, politiskajiem vai citiem uzskatiem. Prasību, ka tiesnesim jābūt Latvijas pilsonim, nevar uzskatīt par diskriminējošu.

(3) Tiesneša amata kandidātu atlase notiek atklātā pretendentu konkursā. Konkursa nolikumu pēc tieslietu ministra un Augstākās tiesas priekšsēdētāja ierosinājuma apstiprina Tieslietu padome.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997., 09.06.2011. un 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

52. pants. Rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata kandidāts

Par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi var iecelt personu, kura:

1) vismaz piecus gadus darbojusies juridiskajā specialitātē pēc jurista kvalifikācijas iegūšanas vai vismaz piecus gadus strādājusi tiesas priekšsēdētāja palīga vai tiesneša palīga amatā;

2) iekļauta tiesneša amata kandidātu sarakstā;

3) atbilst šā likuma 51. panta pirmās daļas prasībām.

(18.01.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

53. pants. Apgabaltiesas tiesneša amata kandidāts

(1) Uz apgabaltiesas tiesneša amatu var pretendēt rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis, kuram ir vismaz sešu gadu kopējais darba stāžs tiesneša amatā un kurš tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanā saņēmis pozitīvu Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu.

(1^1) Izņēmuma gadījumā uz apgabaltiesas tiesneša amatu var pretendēt amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma apstiprināts rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis, kuram ir maģistra vai doktora grāds un kurš tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanā saņēmis pozitīvu Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu.

(2) Uz apgabaltiesas tiesneša amatu var pretendēt persona, kurai ir 10 gadu kopējais darba stāžs augstskolas tieslietu specialitātes akadēmiskā personāla, zvērināta advokāta, prokurora vai līdz 1994.gada 30.jūnijam prokurora vietnieka, prokurora palīga vai prokuratūras izmeklētāja amatā un kura ir iekļauta tiesneša amata kandidātu sarakstā.

(3) Uz apgabaltiesas tiesneša amatu var pretendēt persona, kura ir bijusi Satversmes tiesas tiesneša, starptautiskas tiesas tiesneša vai pārnacionālas tiesas tiesneša amatā.

(19.06.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2008., 30.04.2009., 09.06.2011., 18.01.2018., 25.10.2018. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

54. pants. Augstākās tiesas tiesneša amata kandidāts

(1) Uz Augstākās tiesas tiesneša amatu var pretendēt rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis vai apgabaltiesas tiesnesis, kuram ir vismaz 10 gadu kopējais darba stāžs tiesneša amatā un kurš saņēmis pozitīvu Augstākās tiesas departamenta tiesnešu kopsapulces atzinumu.

(1^1) Izņēmuma gadījumā uz Augstākās tiesas tiesneša amatu var pretendēt amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma apstiprināts rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis vai apgabaltiesas tiesnesis, kuram ir maģistra vai doktora grāds un kurš saņēmis pozitīvu Augstākās tiesas departamenta tiesnešu kopsapulces atzinumu.

(2) Uz Augstākās tiesas tiesneša amatu var pretendēt persona, kurai ir ne mazāk kā 15 gadu kopējais darba stāžs augstskolas tieslietu specialitātes akadēmiskā personāla, zvērināta advokāta vai prokurora amatā un kura ir nokārtojusi kvalifikācijas eksāmenu, kā arī saņēmusi pozitīvu Augstākās tiesas departamenta tiesnešu kopsapulces atzinumu.

(3) Uz Augstākās tiesas tiesneša amatu var pretendēt persona, kura ir bijusi Satversmes tiesas tiesneša, starptautiskas tiesas tiesneša vai pārnacionālas tiesas tiesneša amatā un kura saņēmusi pozitīvu Augstākās tiesas departamenta tiesnešu kopsapulces atzinumu.

(4) Uz Augstākās tiesas tiesneša amatu var pretendēt persona, kura sasniegusi 40 gadu vecumu.

(19.06.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2008., 30.04.2009., 03.06.2010., 09.06.2011. un 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

$54.^1$ pants. Rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas tiesneša amata kandidāta atlases kārtība

(1) Rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas tiesneša amata kandidātu atlases kārtību nosaka Tieslietu padome un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(2) Pretendents, kurš nav iekļauts tiesneša amata kandidātu sarakstā, atkārtoti piedalīties rajona (pilsētas) tiesas vai apgabaltiesas tiesneša amata kandidātu atlasē var ne agrāk kā pēc gada no dienas, kad saņemts atteikums pielaist pie nākamās atlases kārtas vai atteikums iekļaut tiesneša amata kandidātu sarakstā.

(18.01.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

$54.^2$ pants. Augstākās tiesas tiesneša amata kandidāta atlases, stažēšanās un kvalifikācijas eksāmena kārtošanas kārtība

(1) Augstākās tiesas tiesneša amata kandidātu atlases, stažēšanās un kvalifikācijas eksāmena kārtošanas kārtību nosaka Tieslietu padome un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(1^1) Šā panta pirmajā daļā noteiktā atlase tiek rīkota, ja šā likuma 54. panta trešajā daļā minētās personas nav izteikušas vēlmi pretendēt uz Augstākās tiesas tiesneša amatu vai ir izteikušas vēlmi pretendēt uz Augstākās tiesas tiesneša amatu, bet nav saņēmušas pozitīvu Augstākās tiesas departamenta tiesnešu kopsapulces atzinumu.

(2) Kandidāts, kas nav nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu, atkārtoti pretendēt uz tiesneša amatu var ne agrāk kā pēc gada. Gada termiņu sāk skaitīt ar dienu, kad tiesneša amata kandidāts saņēmis atteikumu attiecībā uz viņa kandidatūras virzīšanu tiesneša amatam.

(18.01.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.09.2020. likumu, kas stājas spēkā 29.09.2020.)

55. pants. Personas, kuras nevar būt par tiesneša amata kandidātu

(1) Par tiesneša amata kandidātu nevar būt personas:

1) kuras agrāk sodītas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas), izņemot šā panta otrajā daļā minēto gadījumu;

2) kuras agrāk izdarījušas noziedzīgu nodarījumu, bet no soda izciešanas atbrīvotas sakarā ar noilgumu, amnestiju vai apžēlošanu, izņemot šā panta otrajā daļā minēto gadījumu;

3) pret kurām kriminālprocess izbeigts uz nereabilitējoša pamata, izņemot šā panta otrajā daļā minēto gadījumu;

4) pret kurām uzsākta kriminālvajāšana;

5) kurām pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process un no tā izbeigšanas dienas nav pagājuši pieci gadi;

6) kuras ieguvušas parādnieka statusu saskaņā ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumu;

7) kuras ir vai ir bijušas PSRS vai Latvijas PSR Valsts drošības komitejas, PSRS Aizsardzības ministrijas, ārvalstu drošības dienesta, armijas izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata vai ārštata darbinieki, minēto institūciju aģenti, rezidenti vai konspiratīvā dzīvokļa turētāji;

8) kuras ir vai ir bijušas ar Latvijas Republikas likumiem, Augstākās padomes lēmumiem vai tiesas nolēmumiem aizliegto organizāciju dalībnieki (biedri) pēc šo organizāciju aizliegšanas;

9) kuras, pamatojoties uz lēmumu disciplinārlietā, atceltas no tiesneša amata, no zvērināta tiesu izpildītāja, zvērināta tiesu izpildītāja palīga, zvērināta notāra, zvērināta notāra palīga amata, izslēgtas no zvērinātu advokātu vai zvērinātu advokātu palīgu skaita vai atlaistas no prokurora amata un no disciplinārlietā pieņemtā lēmuma spēkā stāšanās brīža nav pagājuši pieci gadi.

(2) Tieslietu padomes izveidota komisija var atļaut personai, uz kuru attiecas šā panta pirmās daļas 1., 2. vai 3. punktā noteiktie ierobežojumi un kura aiz neuzmanības ir izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, piedalīties tiesneša amata kandidātu atlasē, ja no brīža, kad persona notiesāta vai kad pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu uz nereabilitējoša pamata, ir pagājuši ne mazāk kā astoņi gadi, bet gadījumā, ja šajā termiņā sodāmība nav dzēsta vai noņemta, — no brīža, kad sodāmība ir dzēsta vai noņemta.

(3) Komisijas sastāvā iekļauj pārstāvjus no tiesnešu un prokuroru biedrībām, komisijas, kas veic rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas tiesneša amata kandidātu atlasi, Tiesnešu ētikas komisijas un Prokuroru atestācijas komisijas. Komisijas locekļa pilnvaru termiņš ir četri gadi.

(4) Tieslietu padome nosaka kārtību, kādā komisija lemj par atļaujas sniegšanu. Komisija, lemjot par atļauju piedalīties atlases procesā, izvērtē:

1) personas izdarītā noziedzīgā nodarījuma veidu, raksturu un personas attieksmi pret to, kā arī noziedzīgā nodarījuma iespējamo ietekmi uz amata pienākumu veikšanu;

2) personas darbību laikposmā no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas līdz dienai, kad persona pieteikusies atļaujas saņemšanai;

3) iespējamos riskus un ietekmi uz sabiedrības uzticēšanos tiesu varai un tiesu varas reputāciju.

(5) Komisija var pieprasīt no valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī privātpersonām informāciju vai atzinumus, kas nepieciešami, lai veiktu šā panta ceturtajā daļā noteikto izvērtējumu. Ministru kabinets nosaka informācijas apjomu un tās sniegšanas kārtību.

(6) Komisijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.1994., 22.09.2005., 03.04.2008., 30.04.2009., 09.06.2011., 18.01.2018. likumu, Satversmes tiesas 15.12.2022. spriedumu un 21.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 05.01.2024.)

56. pants. Tiesas piesēdētāja kandidāts

(Izslēgts ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

8. nodaļa
KANDIDĀTA IZVIRZĪŠANA TIESNEŠA AMATAM

57. pants. Kandidāta izvirzīšana rajona (pilsētas) tiesas tiesneša un apgabaltiesas tiesneša amatam

Rajona (pilsētas) tiesas tiesneša un apgabaltiesas tiesneša amata kandidātu, kas izraudzīts šā likuma 54.[1] panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, ieguvis augstāko punktu skaitu starp tiesneša amata kandidātu sarakstā iekļautajām personām un piekritis ieņemt vakanto tiesneša amata vietu, iecelšanai vai apstiprināšanai amatā izvirza tieslietu ministrs.

(14.05.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

58. pants. Kandidāta izvirzīšana apgabaltiesas tiesneša amatam

(Izslēgts ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

59. pants. Kandidāta izvirzīšana Augstākās tiesas tiesneša amatam

Augstākās tiesas tiesneša amata kandidātu apstiprināšanai amatā izvirza Augstākās tiesas priekšsēdētājs, pamatojoties uz pozitīvu attiecīgā departamenta atzinumu.

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

9. nodaļa
TIESNEŠA IECELŠANAS UN APSTIPRINĀŠANAS KĀRTĪBA UN PILNVARU LAIKS

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

60. pants. Rajona (pilsētas) tiesas tiesneša iecelšanas un apstiprināšanas kārtība

(1) Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi pēc tieslietu ministra priekšlikuma ieceļ amatā Saeima uz trim gadiem. Pamatojoties uz Saeimas lēmumu par tiesneša iecelšanu rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amatā, Tieslietu padome nosaka konkrētu rajona (pilsētas) tiesu vai tās tiesu namu ar attiecīgu tiesneša amata pienākumu izpildes vietu tiesas darbības teritorijas ietvaros.

(2) Pēc trim amatā nostrādātiem gadiem rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi Saeima pēc tieslietu ministra priekšlikuma, pamatojoties uz tiesneša profesionālās darbības novērtēšanā Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sniegto atzinumu, apstiprina amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma vai ieceļ amatā atkārtoti uz laiku līdz diviem gadiem. Minētajos termiņos netiek ieskaitīts laiks, kad tiesnesis attaisnojošu iemeslu dēļ atrodas nepārtrauktā prombūtnē, kas pārsniedz sešus mēnešus. Pēc atkārtotā pilnvaru termiņa izbeigšanās rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi Saeima pēc tieslietu ministra priekšlikuma apstiprina amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma.

(3) Ja tiesneša darbība ir neapmierinoša, tieslietu ministrs, pamatojoties uz tiesneša profesionālās darbības novērtēšanā Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sniegto atzinumu, tiesneša kandidatūru atkārtotai iecelšanai vai apstiprināšanai amatā neizvirza.

(4) Ja rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis netiek virzīts apstiprināšanai amatā, šā tiesneša pilnvaras beidzas līdz ar termiņu, uz kādu viņš iecelts amatā.

(15.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2009., 03.06.2010., 09.06.2011. un 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

61. pants. Apgabaltiesas tiesneša apstiprināšanas kārtība

Apgabaltiesas tiesnesi pēc tieslietu ministra priekšlikuma apstiprina amatā Saeima bez pilnvaru termiņa ierobežojuma. Pamatojoties uz Saeimas lēmumu par tiesneša apstiprināšanu apgabaltiesas tiesneša amatā, Tieslietu padome nosaka konkrētu apgabaltiesu vai tās tiesu namu, kurā pildāmi tiesneša pienākumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

62. pants. Augstākās Tiesas tiesneša apstiprināšanas kārtība

Augstākās Tiesas tiesnesi pēc Augstākās Tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma apstiprina amatā Saeima bez pilnvaru termiņa ierobežojuma.

63.pants. Tiesneša amata pildīšanas maksimālais vecums

Tiesneša amata pildīšanas maksimālais vecums ir 70 gadi.
(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

64. pants. Tiesas piesēdētāju ievēlēšanas kārtība
(Izslēgts ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

65. pants. Tiesas piesēdētāju uzaicināšana uz tiesu
(Izslēgts ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

66. pants. Goda tiesneša nosaukuma piešķiršana

Tieslietu padome var piešķirt Goda tiesneša nosaukumu tiesnesim, kurš godprātīgi strādājis un izbeidzis tiesneša darbību.
(03.06.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

9.[1] nodaļa
TIESNEŠU ATLĪDZĪBA UN IZDIENAS PENSIJAS

(Nodaļa 16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

66.[1] pants. Tiesnešu atlīdzība

Tiesnešu atlīdzību nosaka atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.

66.[2] pants. Tiesnešu izdienas pensijas

Tiesnešu izdienas pensiju piešķiršanas pamatu, kā arī izdienas pensiju piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtību nosaka īpašs likums.

10. nodaļa
TIESU VARAS SIMBOLI

67. pants. Tiesu varas simboli

Tiesu varas simboli ir tiesneša zvērests (svinīgais solījums), mantija un amata zīme.
(16.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

68. pants. Tiesneša zvērests (svinīgais solījums)

(1) Tiesnesis, stājoties amatā, dod zvērestu (svinīgo solījumu):

"Es,___, uzņemoties tiesneša pienākumus, apzinos man uzticēto atbildību un zvēru (svinīgi solu) būt godīgs un taisnīgs, uzticīgs Latvijas Republikai, vienmēr censties noskaidrot patiesību, nekad nenodot to, tiesu spriest stingrā saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi un likumiem."

(2) Tiesneša zvērestu (svinīgo solījumu) pieņem valsts prezidents.

(3) Tiesnesis stājas pie savu pienākumu pildīšanas pēc zvēresta (svinīgā solījuma) došanas.

(16.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

69. pants. Tiesas piesēdētāja zvērests

(Izslēgts ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

70. pants. Tiesneša zvēresta (svinīgā solījuma) došanas kārtība

(1) Tiesnesis nolasa zvēresta (svinīgā solījuma) tekstu. To paraksta tiesnesis, kas devis zvērestu (svinīgo solījumu), kā arī valsts prezidents.

(2) Tiesnesis dod zvērestu (svinīgo solījumu), tērpies mantijā.

(3) Pēc zvēresta (svinīgā solījuma) pieņemšanas valsts prezidents izsniedz tiesnesim amata zīmi.

(16.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

71. pants. Tiesneša mantija un amata zīme

(1) Tiesnesis pilda savus pienākumus, tērpies mantijā un aplicis amata zīmi.

(2) Tiesneša amata zīmi piešķir, tiesnesim stājoties amatā.

(3) *(Izslēgta ar 21.07.2011. likumu)*

(4) Tieslietu padome apstiprina mantijas un amata zīmes paraugus un lietošanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997., 22.09.2005., 03.06.2010., 09.06.2011. un 21.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

72. pants. Tiesneša amata apliecība

Tiesnesim izsniedz amata apliecību, kuras paraugu apstiprina Tieslietu padome.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

73.pants. Tiesas zīmogs

Tiesas zīmogā, ja to paredz normatīvais akts, lieto valsts ģerboni atbilstoši likumam "Par Latvijas valsts ģerboni".

(13.06.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījumi pantā par vārdu "un zemesgrāmatu nodaļa" izslēgšanu stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

11. nodaļa
TIESNEŠA PĀRCELŠANAS UN AIZSTĀŠANAS KĀRTĪBA

(Nodaļas nosaukums 03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

73.[1] pants. Tiesneša pārcelšana uz vakanto tiesneša amatu

(1) Tieslietu padome, pamatojoties uz pozitīvu Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu, lemj par tiesneša pārcelšanu citā tāda paša līmeņa tiesā vai tiesu namā. Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija pirms atzinuma sniegšanas veic tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu gadījumos, kad:

1) *(izslēgts ar 21.07.2011. likumu)*;

2) rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis pieteicies uz tiesneša amata vakanci Administratīvajā rajona tiesā vai Ekonomisko lietu tiesā;

3) Administratīvās rajona tiesas tiesnesis pieteicies uz tiesneša amata vakanci rajona (pilsētas) tiesā vai Ekonomisko lietu tiesā;

3^1) Ekonomisko lietu tiesas tiesnesis pieteicies uz tiesneša amata vakanci rajona (pilsētas) tiesā vai Administratīvajā rajona tiesā;

4) apgabaltiesas tiesnesis pieteicies uz tiesneša amata vakanci Administratīvajā apgabaltiesā;

5) Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis pieteicies uz amata vakanci citā apgabaltiesā.

(2) Tieslietu padome, pamatojoties uz pozitīvu Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu, lemj par tiesneša pārcelšanu darbā apgabaltiesā. Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija pirms atzinuma sniegšanas veic tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu gadījumos, kad:

1) *(izslēgts ar 21.07.2011. likumu)*;

2) rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis vai Ekonomisko lietu tiesas tiesnesis pieteicies uz tiesneša amata vakanci Administratīvajā apgabaltiesā;

3) Administratīvās rajona tiesas tiesnesis vai Ekonomisko lietu tiesas tiesnesis pieteicies uz tiesneša amata vakanci apgabaltiesā.

(2^1) Tieslietu padome lemj par tiesneša pārcelšanu amatā zemāka līmeņa tiesā. Tiesnesi var pārcelt zemāka līmeņa tiesas tiesneša amatā, ja viņš devis rakstveida piekrišanu.

(3) Ja tiesnesis saņēmis pozitīvu atzinumu, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija virza viņa kandidatūru pārcelšanai amatā. Ja uz vienu amata vakanci pretendē vairāki kandidāti, kas saņēmuši pozitīvu atzinumu, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija pieņem motivētu lēmumu un pārcelšanai amatā virza piemērotāko kandidātu.

(4) Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma, pamatojoties uz pozitīvu attiecīgā Senāta departamenta senatoru kopsapulces atzinumu, lemj par tiesneša pārcelšanu Augstākās tiesas tiesneša amatā.

(03.06.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011., 21.07.2011., 13.06.2013., 18.01.2018., 25.10.2018. un 17.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2020.)

73.^{2} pants. Tiesneša pārcelšana tiesas reorganizācijas gadījumā

Ja rajona (pilsētas) tiesa saskaņā ar šo likumu tiek reorganizēta, Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma lemj par rajona (pilsētas) tiesas tiesneša pārcelšanu (arī bez viņa piekrišanas) darbā citā rajona (pilsētas) tiesā tajā pašā apgabaltiesas darbības teritorijā vai citā apgabaltiesas darbības teritorijā, ja reorganizētā rajona (pilsētas) tiesa tiek pievienota rajona (pilsētas) tiesai, kas atrodas citas apgabaltiesas darbības teritorijā. Tieslietu padome nosaka kārtību, kādā tiek sagatavots un Tieslietu padomes sēdē izskatīts attiecīgais priekšlikums.

(18.06.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

73.^{3} pants. Tiesneša pārcelšana tiesas darbības teritorijas ietvaros

Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma lemj par tiesneša pārcelšanu uz citu tiesneša amata pienākumu izpildes vietu tiesas darbības teritorijas ietvaros, ja tiesnesis devis savu piekrišanu.

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

74. pants. Rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāja aizstāšana

(1) Rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāja pagaidu prombūtnes laikā (slimība, atvaļinājums u. c.) viņu aizstāj rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāja vietnieks.

(2) Ja priekšsēdētāja vietnieks attiecīgā rajona (pilsētas) tiesā nav iecelts vai arī ir iecelts, bet atrodas pagaidu prombūtnē, ar tieslietu ministra rīkojumu rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāju aizstāt uzdod vienam no šīs tiesas tiesnešiem.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.06.2019. Sk.

pārejas noteikumu 95. punktu)

75. pants. Rajona (pilsētas) tiesas tiesneša aizstāšana

(1) Tiesneša amata vakances vai tiesneša pagaidu prombūtnes gadījumā Tieslietu padome, iepazīstoties ar tiesas priekšsēdētāja viedokli, pēc tieslietu ministra priekšlikuma var uz laiku — ne ilgāku par diviem gadiem — uzdot pildīt rajona (pilsētas) tiesas tiesneša pienākumus citas rajona (pilsētas) tiesas tiesnesim vai apgabaltiesas tiesnesim, ja viņš devis rakstveida piekrišanu.

(2) *(Izslēgta ar 21.07.2011. likumu)*

(03.06.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.07.2011., 18.01.2018. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

76. pants. Apgabaltiesas priekšsēdētaja un viņa vietnieku aizstāšana

(1) Apgabaltiesas priekšsēdētāju pagaidu prombūtnes laikā aizstāj viens no viņa vietniekiem.

(2) Apgabaltiesas priekšsēdētāja vietnieku pagaidu prombūtnes laikā pēc apgabaltiesas priekšsēdētāja rīkojuma aizstāj attiecīgās apgabaltiesas tiesnesis.

77. pants. Apgabaltiesas tiesneša aizstāšana

(1) Vakances vai tiesneša pagaidu prombūtnes gadījumā Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma var uz laiku — ne ilgāku par diviem gadiem — uzdot pildīt apgabaltiesas tiesneša pienākumus citas apgabaltiesas tiesnesim, ja šī persona devusi rakstveida piekrišanu.

(2) Apgabaltiesas tiesnesi vakances vai pagaidu prombūtnes laikā Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma, pamatojoties uz pozitīvu Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu, var uz laiku — ne ilgāku par diviem gadiem — uzdot aizstāt rajona (pilsētas) tiesas tiesnesim. Piemērotākā kandidāta atlase notiek šā likuma 51. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.1998., 02.11.2006., 01.12.2009., 03.06.2010. un 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

78.pants. Augstākās tiesas priekšsēdētāja un departamentu priekšsēdētāju aizstāšana

(1) Augstākās tiesas priekšsēdētāju pagaidu prombūtnes laikā pēc viņa rīkojuma aizstāj viens no departamentu priekšsēdētājiem.

(2) Departamenta priekšsēdētāju pagaidu prombūtnes laikā pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja rīkojuma aizstāj viens no attiecīgā departamenta tiesnešiem.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013. Grozījumi pantā, kas attiecas uz Augstākās tiesas reorganizāciju, stājas spēkā 01.01.2014. Sk. pārejas noteikumu 73.punktu)

79.pants. Augstākās tiesas tiesneša aizstāšana

Augstākās tiesas tiesnesi vakances vai pagaidu prombūtnes laikā Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma un pozitīva attiecīgā departamenta atzinuma saņemšanas var uz laiku — ne ilgāku par diviem gadiem — uzdot aizstāt apgabaltiesas tiesnesim. Piemērotākā kandidāta atlase notiek šā likuma 51. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā.

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

80. pants. Atlīdzība par tiesneša aizstāšanu

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

12. nodaļa

TIESNEŠA PILNVARU IZBEIGŠANĀS, TIESNEŠA ATBRĪVOŠANA VAI ATCELŠANA NO AMATA

(Nodaļas nosaukums 13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

80.[1] pants. Tiesneša pilnvaru izbeigšanās

Tiesneša pilnvaras izbeidzas dienā, kad beidzas termiņš, uz kādu tiesnesis iecelts amatā, kā arī līdz ar šajā likumā noteiktā amata pildīšanas maksimālā vecuma sasniegšanu vai tiesneša nāvi.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

81. pants. Kārtība, kādā tiesnesi atbrīvo vai atceļ no amata

(1) Šā likuma 82.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā paredzētajos gadījumos rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas tiesnesi atbrīvo no amata Saeima pēc tieslietu ministra priekšlikuma, Augstākās tiesas tiesnesi atbrīvo no amata Saeima pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma, bet Augstākās tiesas priekšsēdētāju atbrīvo no amata Saeima pēc Tieslietu padomes priekšlikuma.

(1[1]) Šā likuma 82.panta pirmās daļas 3. un 5.punktā paredzētajos gadījumos rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas un Augstākās tiesas tiesnesi atbrīvo no amata Saeima pēc Tieslietu padomes priekšlikuma.

(2) Rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas un Augstākās tiesas tiesnesi atceļ no amata Saeima pēc tiesnešu disciplinārkolēģijas priekšlikuma, bet Augstākās tiesas priekšsēdētāju atceļ no amata Saeima pēc tiesnešu disciplinārkolēģijas priekšlikuma, pamatojoties uz Augstākās tiesas plēnuma atzinumu. Ja tiesnesis notiesāts un tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā, tiesnesi no amata atceļ Saeima pēc tieslietu ministra priekšlikuma.

(15.10.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. un 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

82. pants. Tiesneša atbrīvošana no amata

(1) Tiesnesi atbrīvo no amata:

1) pēc paša vēlēšanās;

2) sakarā ar ievēlēšanu vai iecelšanu citā amatā;

3) veselības stāvokļa dēļ, ja tas neļauj turpināt tiesneša darbu;

4) *(izslēgts ar 13.06.2013. likumu)*;

5) ja viņš atkārtotā tiesneša profesionālās darbības novērtēšanā saņēmis negatīvu atzinumu.

(2) *(Izslēgta ar 15.10.1998. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.1998., 09.06.2011. un 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

83. pants. Tiesneša atcelšana no amata

Tiesnesi atceļ no amata:

1) ja tiesnesis notiesāts un tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā;

2) pamatojoties uz tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmumu.

(15.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

84. pants. Tiesneša atstādināšana no amata pienākumu pildīšanas

(1) Ja disciplinārlieta pret tiesnesi ierosināta par pārkāpumu, kas nav savienojams ar tiesneša statusu, tiesnešu

disciplinārkolēģija pēc savas iniciatīvas vai disciplinārlietas ierosinātāja priekšlikuma var atstādināt tiesnesi no amata pienākumu pildīšanas Tiesnešu disciplinārās atbildības likumā noteiktajā kārtībā.

(2) *(Izslēgta ar 14.05.2020. likumu)*

(2^1) Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā tiesnesi atstādina no amata pienākumu pildīšanas līdz dienai, kad stājas spēkā galīgais lēmums lietā. Par galīgo lēmumu lietā ir uzskatāms:

1) lēmums par disciplinārlietas izbeigšanu vai tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmums aprobežoties ar disciplinārlietas izskatīšanu sēdē, neuzliekot disciplinārsodu;

2) lēmums par disciplinārsoda uzlikšanu;

3) lēmums kriminālprocesā, ar kuru tiesnesis ir ieguvis procesuālo statusu — persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību;

4) Saeimas lēmums par tiesneša atcelšanu no amata gadījumā, kad ierosināts Saeimai tiesnesi atcelt no amata.

(3) Ja kriminālprocesā tiesnesis ieguvis procesuālo statusu — persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, viņš tiek atstādināts no amata pienākumu pildīšanas ar brīdi, kad attiecīgā tiesa saņēmusi procesa virzītāja paziņojumu (informāciju), līdz kriminālatiesisko attiecību noregulējumam kriminālprocesā.

(4) No amata pienākumu pildīšanas atstādinātu tiesnesi ar šā tiesneša piekrišanu Augstākās tiesas priekšsēdētājs vai tieslietu ministrs uz atstādināšanas laiku norīko darbā tiesā, Tieslietu ministrijā vai Tiesu administrācijā darbinieka amatā, kas nav valsts amatpersonas amats, izmaksājot attiecīgajā darbā noteikto darba samaksu. Ja tiesnesis nepiekrīt norīkošanai citā darbā, viņam atstādināšanas laikā izmaksā valstī noteikto minimālo mēnešalgu. Ja stājies spēkā lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu un izbeigšanas pamats ir saistīts ar personu reabilitējošiem apstākļiem vai stājies spēkā šā panta $2.^1$ daļas 1. vai 2. punktā minētais lēmums, vai tiesa taisījusi attaisnojošu spriedumu krimināllietā, tiesnesim izmaksā visu par atstādināšanas laiku viņam neizmaksāto mēnešalgu, kā arī piemaksas.
(13.06.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

85. pants. Tiesas piesēdētāja atbrīvošana no piesēdētāja pienākumu pildīšanas
(Izslēgts ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

13. nodaļa
TIESNEŠA TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

86. pants. Tiesneša tiesības un brīvības

(1) Tiesnesim ir likumā noteiktās pilsoņa tiesības un brīvības. Tiesnesis izmanto šīs tiesības un brīvības tā, lai neciestu tiesas un tiesneša cieņa un gods, objektivitāte un tiesas neatkarība.

(2) Tiesneši var brīvi apvienoties organizācijās, kas aizsargā viņu neatkarību, veicina profesionālās kvalifikācijas celšanu, aizstāv viņu tiesības un intereses.

(3) Tiesneša amats nav savienojams ar piederību pie partijām un citām politiskajām organizācijām.

(4) *(Izslēgta ar 23.05.1996. likumu.)*

(5) Tiesnesim nav atļauts streikot.

(6) Tiesnesis var iesniegt tiesnešu konferencei, kā arī tieši Augstākajai Tiesai priekšlikumus likumu izskaidrošanas jautājumos.

(7) Pirmā gada laikā pēc pirmreizējas iecelšanas rajona (pilsētas) tiesneša amatā vai apstiprināšanas apgabaltiesas tiesneša amatā tiesnesim ir tiesības saņemt atbalstu ievadīšanai darbā. Darbā ievadītājs var būt

tiesnesis, par kura profesionālo darbību Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija ir sniegusi pozitīvu atzinumu un kurš ir apguvis darbā ievadītāja mācību kursu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.1994., 23.05.1996. un 24.10.2024. likumu, kas stājas spēkā 14.11.2024.)

86.[1] pants. Tiesneša tiesības ieņemt citus amatus

(1) Tiesnesi ar viņa piekrišanu un tiesas priekšsēdētāja atļauju uz noteiktu laiku var norīkot darbā tiesā (arī augstāka līmeņa tiesā) amatā, kas nav tiesneša amats, Tieslietu ministrijā, Tiesu administrācijā, Tieslietu akadēmijā, starptautiskā tiesā, starptautiskā organizācijā vai citā institūcijā starptautiska projekta ietvaros (turpmāk — cita institūcija).

(2) Rīkojumu par tiesneša norīkošanu uz noteiktu laiku darbā citā institūcijā izdod tieslietu ministrs. Rīkojumu par Augstākās tiesas tiesneša norīkošanu uz noteiktu laiku darbā citā institūcijā izdod Augstākās tiesas priekšsēdētājs pēc tam, kad saņemta attiecīgā departamenta priekšsēdētāja piekrišana.

(3) Tiesnesi var norīkot darbā citā institūcijā uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus. Šajā laikā tiesnesis nevar pildīt tiesneša pienākumus tajā tiesā, no kuras viņš norīkots darbā citā institūcijā.

(4) *(Izslēgta ar 16.12.2010. likumu)*

(5) Tiesneša darbu citā institūcijā ieskaita tiesneša darba stāžā.

(31.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2005., 23.02.2006., 16.12.2010., 13.06.2013., 18.01.2018. un 24.10.2024. likumu, kas stājas spēkā 14.11.2024. Grozījums par pirmās daļas papildināšanu ar vārdiem "Tieslietu akadēmijā" stājas spēkā 01.01.2025. Sk. pārejas noteikumu 107. punktu)

87. pants. Tiesneša drošības garantijas

Tiesnesim ir tiesības uz viņa un viņa ģimenes locekļu, kā arī uz savas un savas ģimenes locekļu mantas aizsardzību.

88. pants. Tiesas piesēdētāja darba tiesību garantijas

(Izslēgts ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

89. pants. Tiesneša pienākumi

(1) Tiesnesim, spriežot tiesu, precīzi jāizpilda likuma prasības, jānodrošina cilvēka tiesību, brīvību, goda un cieņas aizsardzība, jābūt taisnīgam un humānam.

(2) *(Izslēgta ar 16.06.2009. likumu.)*

(3) Tiesnesim nav tiesību izpaust tiesnešu apspriedes noslēpumu un neizpaužamās ziņas, kas iegūtas slēgtajās tiesas sēdēs.

(4) Tiesnesim ārpus tiesas jāizvairās no visa, kas varētu mazināt tiesas spriešanas autoritāti un tiesneša cieņu vai radīt šaubas par viņa objektivitāti un taisnīgumu.

(5) Tiesnesim ir pienākums pastāvīgi papildināt savas zināšanas visas tiesneša karjeras laikā.

(5[1]) Pirmā gada laikā pēc pirmreizējas iecelšanas rajona (pilsētas) tiesneša amatā vai apstiprināšanas apgabaltiesas tiesneša amatā tiesnesim ir pienākums apgūt jauno tiesnešu mācību kursu.

(6) Tiesnesis nodrošina, ka nolēmums, kas noformējams atsevišķa procesuāla dokumenta veidā, tiek apstrādāts un ievietots Tiesu informatīvajā sistēmā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009., 09.06.2011., 13.06.2013. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

13.[1] nodaļa
TIESLIETU PADOME

(Nodaļa 03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

89.[1] pants. Tieslietu padome

Tieslietu padome ir koleģiāla institūcija, kas piedalās tiesu sistēmas politikas un stratēģijas izstrādē, kā arī tiesu sistēmas darba organizācijas pilnveidošanā.

89.[2] pants. Tieslietu padomes sastāvs

(1) Tieslietu padomes sastāvā ir šādi pastāvīgie locekļi (amatpersonas):

1) Augstākās tiesas priekšsēdētājs;

2) Satversmes tiesas priekšsēdētājs;

3) tieslietu ministrs;

4) Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājs;

5) ģenerālprokurors;

6) Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs;

7) Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšsēdētājs;

8) Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes priekšsēdētājs.

(2) Tieslietu padomes sastāvā ir šādi vēlēti locekļi:

1) Augstākās tiesas plēnuma ievēlēts tiesnesis;

2) seši Tiesnešu konferences ievēlēti tiesneši.

(3) Tiesnešu konference četrus Tieslietu padomes locekļus ievēlē no rajonu (pilsētu) tiesu tiesnešu vidus un divus — no apgabaltiesu tiesnešu vidus.

(4) Tieslietu padomes darbā ar padomdevēja tiesībām var piedalīties tiesībsargs un Tiesu administrācijas direktors vai šo personu pilnvaroti pārstāvji, Latvijas Zinātņu akadēmijas apstiprinātu tiesībzinātņu ekspertu deleģēts pārstāvis, kā arī tiesnešu biedrību pārstāvji.

(5) Šā panta pirmajā daļā minētais pastāvīgais loceklis (amatpersona) dalībai Tieslietu padomes sēdē var pilnvarot citu personu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Trešās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

89.[3] pants. Tieslietu padomes locekļa pilnvaru termiņš

(1) Vēlēta Tieslietu padomes locekļa pilnvaru termiņš ir četri gadi. Tieslietu padomes locekli var ievēlēt atkārtoti, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

(2) Ja vēlēta Tieslietu padomes locekļa pilnvaras kāda iemesla dēļ izbeidzas pirms noteiktā pilnvaru termiņa beigām, tuvākajā Tiesnešu konferencē ievēlē citu Tieslietu padomes locekli uz šā panta pirmajā daļā noteikto pilnvaru termiņu.

89.[4] pants. Ierobežojums vēlētiem Tieslietu padomes locekļiem

Vēlēta Tieslietu padomes locekļa statuss nav savienojams ar Tiesnešu disciplinārkolēģijas locekļa, Disciplinārtiesas locekļa, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas locekļa vai Tiesnešu ētikas komisijas locekļa pienākumu pildīšanu.

89.[5] pants. Tieslietu padomes locekļa atstādināšana un atstatīšana

(1) Vēlētu Tieslietu padomes locekli Tieslietu padome atstādina no Tieslietu padomes locekļa pienākumu pildīšanas, ja tieslietu ministrs vai Augstākās tiesas priekšsēdētājs saskaņā ar šā likuma 84.pantu attiecīgo tiesnesi atstādinājis no tiesneša amata pienākumu izpildes.

(2) Ja Tieslietu padomes loceklis uzskata, ka pastāv apstākļi, kas var radīt pamatotas šaubas par viņa objektivitāti kāda jautājuma izlemšanā, viņš sevi atstata no piedalīšanās attiecīgā lēmuma pieņemšanā.

(3) Kad tiek izlemts jautājums par Tieslietu padomes pieteikuma par lietas ierosināšanu iesniegšanu Satversmes tiesai, Satversmes tiesas priekšsēdētājs šā jautājuma izlemšanā nepiedalās.

89.[6] pants. Tieslietu padomes locekļa pilnvaru izbeigšanās

(1) Vēlēta Tieslietu padomes locekļa pilnvaras izbeidzas, ja:

1) izbeidzas viņa Tieslietu padomes locekļa pilnvaru termiņš;

2) izbeidzas viņa tiesneša pilnvaras;

3) viņš atsakās no Tieslietu padomes locekļa pienākumu pildīšanas, par to rakstveidā paziņojot Tieslietu padomes priekšsēdētājam.

(2) Tieslietu padomes pastāvīgā locekļa (amatpersonas) pilnvaras izbeidzas, ja izbeidzas viņa amatpersonas pilnvaras.

(3) Ja tiesnesis, kas ievēlēts Tieslietu padomes sastāvā, tiek pārcelts cita līmeņa tiesā, viņa Tieslietu padomes locekļa pilnvaras saglabājas līdz tuvākajai Tiesnešu konferencei, kurā ievēlē citu attiecīgā līmeņa tiesas pārstāvi.

89.[7] pants. Tieslietu padomes priekšsēdētājs

(1) Augstākās tiesas priekšsēdētājs ir Tieslietu padomes priekšsēdētājs.

(2) Tieslietu padomes priekšsēdētājs:

1) vada Tieslietu padomes darbu;

2) sasauc Tieslietu padomes sēdes un nosaka to darba kārtību;

3) pārstāv Tieslietu padomi un paraksta Tieslietu padomes lēmumus un citus dokumentus.

89.[8] pants. Tieslietu padomes priekšsēdētāja vietnieks

(1) Tieslietu padomes priekšsēdētāja vietnieku ievēlē Tieslietu padome no tajā pārstāvēto tiesnešu vidus.

(2) Tieslietu padomes priekšsēdētāja vietnieks pilda Tieslietu padomes priekšsēdētāja pienākumus tā prombūtnes laikā, kā arī veic citus uzdevumus, kurus nosaka Tieslietu padomes priekšsēdētājs.

89.[9] pants. Tieslietu padomes sēžu sasaukšana un lēmumu pieņemšana

(1) Tieslietu padomes sēdes sasauc un vada tās priekšsēdētājs.

(2) Priekšsēdētājs sasauc Tieslietu padomes sēdi pēc savas iniciatīvas vai ja to pieprasa ne mazāk kā viena trešdaļa Tieslietu padomes locekļu.

(3) Tieslietu padomes sēdes laiku un darba kārtību padomes locekļiem izziņo ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms sēdes.

(4) Tieslietu padome ir tiesīga pieņemt lēmumus, ja tās sēdē piedalās vismaz divas trešdaļas Tieslietu padomes locekļu.

(5) Tieslietu padome lēmumus pieņem balsojot. Balsīm sadaloties vienādi, izšķirošā ir Tieslietu padomes priekšsēdētāja balss.

(6) Tieslietu padomes sēdes ir atklātas, ja Tieslietu padome nav nolēmusi citādi.

(7) Savas darbības kārtības noteikšanai Tieslietu padome izstrādā un apstiprina reglamentu.

89.[10] pants. Tieslietu padomes darba nodrošināšana

Tieslietu padomes darbu nodrošina Tieslietu padomes sekretariāts, kas ir Augstākās tiesas struktūrvienība.
(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

89.[11] pants. Tieslietu padomes funkcijas

(1) Tieslietu padome sniedz viedokli par tiesu un tiesu namu darbības teritorijām un to atrašanās vietu, kā arī par tiesu budžeta pieprasījumu.

(2) Pēc tiesneša iecelšanas vai apstiprināšanas amatā Tieslietu padome nosaka konkrētu tiesu, tiesu namu ar attiecīgu tiesneša amata pienākumu izpildes vietu tiesas darbības teritorijas ietvaros, kā arī lemj par tiesneša pārcelšanu šajā likumā noteiktajos gadījumos.

(3) Tieslietu padome uzklausa Satversmes tiesas tiesneša amata kandidātus un sniedz Saeimai viedokli par viņiem.

(4) Tieslietu padome uzklausa Augstākās tiesas priekšsēdētāja amata kandidātus un sniedz Augstākās tiesas plēnumam viedokli par viņiem.

(4[1]) Tieslietu padome izvērtē ģenerālprokurora amata kandidātus, izvēlas piemērotāko un virza to Saeimai iecelšanai ģenerālprokurora amatā.

(5) Tieslietu padome apstiprina Tiesnešu konferences nolikumu, kā arī sasauc Tiesnešu konferenci, nosakot tajā izskatāmos jautājumus.

(6) Tieslietu padome apstiprina tiesnešu specializācijas pamatprincipus un lietas slodzes rādītāju noteikšanas kārtību, kā arī izstrādā vadlīnijas citos tiesu darba organizācijas jautājumos.

(7) Tieslietu padome uzklausa Tiesu administrācijas ikgadējo pārskatu par darba rezultātiem.

(8) Tieslietu padome Satversmes tiesas likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā var iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu Satversmes tiesā.

(9) Tieslietu padome nosaka tiesnešu profesionālo zināšanu pārbaudes saturu un kārtību, kā arī apstiprina tiesnešu profesionālo zināšanu pārbaudei nepieciešamo dokumentu paraugus.

(9[1]) *(Izslēgta ar 09.06.2011. likumu)*

(9[2]) *(Izslēgta no 01.01.2025. ar 24.10.2024. likumu. Sk. pārejas noteikumu 107. punktu)*

(10) Tieslietu padome veic citas likumā noteiktās funkcijas.

(11) Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma lemj par vakantas tiesneša amata vietas pārcelšanu tiesas darbības teritorijas ietvaros.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 09.06.2011., 21.07.2011., 18.01.2018., 25.10.2018., 27.02.2020. un 24.10.2024. likumu, kas stājas spēkā 14.11.2024.)

89.[12] pants. Tieslietu padomes lēmuma pārsūdzēšana

(1) Tiesnesis, uz kuru attiecas Tieslietu padomes lēmums par tiesisko attiecību nodibināšanu, grozīšanu vai izbeigšanu, var to pārsūdzēt Disciplinārtiesā.

(2) Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma noteikumi, kas attiecas uz sūdzību par Tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmumu sagatavošanu un izskatīšanu, ir attiecināmi arī uz sūdzību par Tieslietu padomes lēmumu sagatavošanu un izskatīšanu, ciktāl šis likums nenosaka citādi.

(3) Izskatot sūdzību par Tieslietu padomes lēmumu, Disciplinārtiesa var:

1) atstāt Tieslietu padomes lēmumu negrozītu un sūdzību noraidīt;

2) atcelt Tieslietu padomes lēmumu un nosūtīt materiālus atkārtotai izskatīšanai Tieslietu padomē;

3) izbeigt lietu, ja nokavēts sūdzības iesniegšanas termiņš vai sūdzība atsaukta.

(4) Disciplinārtiesas lēmums stājas spēkā tā paziņošanas brīdī un nav pārsūdzams.
(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

14. nodaļa
TIESNEŠA DISCIPLINĀRĀ ATBILDĪBA

90. pants. Tiesneša disciplinārā atbildība

Pamatu un kārtību tiesneša saukšanai pie disciplinārās atbildības nosaka speciāls likums.
(15.10.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

91. pants. Kārtība, kādā tiesnesi sauc pie disciplinārās atbildības
(Izslēgts ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

14.[1] nodaļa
TIESNEŠU ĒTIKAS KOMISIJA
(Nodaļa 03.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.04.2008.)

91.[1] pants. Tiesnešu ētikas komisija

Tiesnešu ētikas komisija ir koleģiāla tiesnešu pašpārvaldes institūcija, kuras pamatmērķis ir sniegt atzinumus par ētikas normu interpretāciju un pārkāpumiem, kā arī skaidrot tiesnešu ētikas normas.

91.[2] pants. Tiesnešu ētikas komisijas funkcijas

Tiesnešu ētikas komisijas funkcijas ir šādas:

1) pēc tās personas pieprasījuma, kurai ir tiesības ierosināt disciplinārlietu, kā arī pēc Tiesnešu disciplinārkolēģijas vai Disciplinārtiesas pieprasījuma sniegt atzinumus par ētikas normu interpretāciju un pārkāpumiem;

2) pēc savas iniciatīvas vai tiesnešu lūguma skaidrot un analizēt Tiesnešu ētikas kodeksa normas, kā arī konsultēt tiesnešus par tiesnešu ētikas jautājumiem;

3) apkopot un sagatavot publicēšanai atziņas un skaidrojumus par ētikas normu interpretāciju un piemērošanu;

4) apspriest ētikas normu pārkāpumus;

5) izstrādāt Tiesnešu ētikas kodeksa normas un iesniegt tās apstiprināšanai Tiesnešu konferencē;

6) lemt par disciplinārlietas ierosināšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

91.[3] pants. Tiesnešu ētikas komisijas sastāvs

(1) Tiesnešu ētikas komisijas sastāvā ir desmit locekļu, kurus, aizklāti balsojot, ievēlē Tiesnešu konference.

(2) Tiesnešu konference piecus Tiesnešu ētikas komisijas locekļus ievēlē no rajonu (pilsētu) tiesu tiesnešu izvirzīto kandidātu vidus, trīs — no apgabaltiesu tiesnešu izvirzīto kandidātu vidus un divus — no Augstākās tiesas izvirzīto kandidātu vidus.

(3) Par Tiesnešu ētikas komisijas locekli var izvirzīt un šajā komisijā ievēlēt tiesnesi, Goda tiesnesi vai personu, kuras tiesneša pilnvaras izbeigušās līdz ar šajā likumā noteiktā amata pildīšanas maksimālā vecuma sasniegšanu. Tiesnešu ētikas komisijas locekļa kandidātam jābūt ar nevainojamu reputāciju un izpratni par ētikas lomu tiesneša darbā un juridiskās ētikas jautājumiem.

(4) Tiesnešu ētikas komisijas locekļa pilnvaru termiņš ir četri gadi. Tiesnešu ētikas komisijas locekli var ievēlēt atkārtoti, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

(5) Tiesnešu ētikas komisijas locekļa statuss nav savienojams ar Tiesnešu disciplinārkolēģijas locekļa, Disciplinārtiesas locekļa, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas locekļa vai Tieslietu padomes locekļa pienākumu pildīšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010., 13.06.2013. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

91.[4] pants. Tiesnešu ētikas komisijas darbība

(1) Tiesnešu ētikas komisija darbojas saskaņā ar reglamentu. Reglamentu apstiprina Tieslietu padome.

(2) Tiesnešu ētikas komisijas pirmo sēdi sasauc Augstākās tiesas priekšsēdētājs ne vēlāk kā mēneša laikā no komisijas ievēlēšanas dienas.

(3) Tiesnešu ētikas komisijas sēdē jāpiedalās vismaz sešiem Tiesnešu ētikas komisijas locekļiem.

(4) Tiesnešu ētikas komisija reizi gadā sniedz pārskatu par savu darbu Tiesnešu konferencei.

(5) Tiesnešu ētikas komisija var pieaicināt piedalīties tās sēdē ar padomdevēja tiesībām Satversmes tiesas tiesnesi, tiesu varai piederīgo profesiju pārstāvi, ētikas speciālistu vai atzītu tieslietu ekspertu.

(6) Tiesnešu ētikas komisijas darbu nodrošina Tiesu administrācija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

15. nodaļa
TIESNEŠU KONFERENCE. TIESNEŠU KVALIFIKĀCIJAS KOLĒĢIJA. TIESNEŠU PROFESIONĀLĀS DARBĪBAS NOVĒRTĒŠANA

(Nodaļas nosaukums 09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011. Nodaļas nosaukuma jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2013. Sk. pārejas noteikumu 44.punktu)

92. pants. Tiesnešu konference

(1) Tiesnešu konference ir tiesnešu pašpārvaldes institūcija, kuras darbā ar balsstiesībām piedalās Augstākās tiesas tiesneši, apgabaltiesu tiesneši, rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši.

(2) Tiesnešu konference:

1) izskata aktuālus tiesu prakses jautājumus;

2) iesniedz Augstākās tiesas priekšsēdētājam iesniegumus par tiesību normu interpretācijas jautājumiem, kuri būtu jāapspriež Augstākās tiesas plēnumam;

3) apspriež materiālās un sociālās nodrošināšanas un citus būtiskus tiesnešu darba jautājumus;

3^1) aizklāti balsojot, ievēlē Tieslietu padomes locekļus uz četriem gadiem;

4) aizklāti balsojot, ievēlē tiesnešu kvalifikācijas kolēģiju uz četriem gadiem;

5) aizklāti balsojot, ievēlē Tiesnešu disciplinārkolēģiju uz četriem gadiem;

6) aizklāti balsojot, ievēlē Tiesnešu ētikas komisiju uz četriem gadiem;

7) apstiprina Tiesnešu ētikas kodeksa normas.

(3) *(Izslēgta no 01.06.2019. ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.01.1997., 15.10.1998., 31.10.2002., 22.09.2005., 03.04.2008., 03.06.2010., 09.06.2011. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījumi pantā stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

93. pants. Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija

(1) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija ir tiesnešu pašpārvaldes institūcija, kura veic tiesnešu profesionālās darbības novērtēšanu.

(2) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sastāvā ir viens Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta tiesnesis, viens Augstākās tiesas Civillietu departamenta tiesnesis, viens Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta tiesnesis, viens apgabaltiesas civillietu kolēģijas tiesnesis, viens apgabaltiesas krimināllietu kolēģijas tiesnesis, viens Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis un trīs rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši. Tiesnešu kvalifikācijas kolēģiju, aizklāti balsojot, ievēlē Tiesnešu konference. Par Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas locekli var izvirzīt un ievēlēt tiesnesi, kura zināšanas un pieredzi augstu vērtē tieslietu nozares speciālisti un tiesneši.

(2^1) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas locekļa statuss nav savienojams ar Tieslietu padomes locekļa, Tiesnešu disciplinārkolēģijas locekļa, Disciplinārtiesas locekļa vai Tiesnešu ētikas komisijas locekļa pienākumu pildīšanu.

(3) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sēdēs ar padomdevēja tiesībām var piedalīties Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājs, tieslietu ministrs, ģenerālprokurors, Augstākās tiesas priekšsēdētājs vai viņu pilnvarotas personas, Latvijas Zinātņu akadēmijas apstiprinātu tiesībzinātņu ekspertu deleģēts pārstāvis, kā arī tiesnešu biedrību pārstāvji.

(4) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas priekšsēdētāju un viņa vietnieku ievēlē Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija no sava vidus.

(5) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās ne mazāk kā septiņi Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas locekļi.

(6) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas darbību nodrošina Tiesu administrācija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.1998., 22.09.2005., 03.06.2010., 09.06.2011., 13.06.2013. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījums otrajā daļā par vārdu "divi rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši un viens

zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis" aizstāšanu ar vārdiem "un trīs rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši" stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

93.[1] pants. Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinuma pārsūdzēšana

(1) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu tiesnesis var pārsūdzēt Disciplinārtiesā.

(2) Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma noteikumi, kas attiecas uz sūdzību par tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmumu sagatavošanu un izskatīšanu, ir attiecināmi arī uz sūdzību par Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu sagatavošanu un izskatīšanu tiktāl, ciktāl šis likums nenosaka citādi.

(3) Izskatot sūdzību par Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu, Disciplinārtiesa var:

1) atstāt Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu negrozītu un sūdzību noraidīt;

2) atcelt Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumu un nosūtīt materiālus atkārtotai izskatīšanai Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijā.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

93.[2] pants. Atzinumu un novērtēšanas materiālu pieejamība

(1) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumi un novērtēšanas materiāli ir ierobežotas pieejamības informācija.

(2) Valsts institūcijām Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinumi un novērtēšanas materiāli ir pieejami, ja tie šīm institūcijām nepieciešami savu funkciju veikšanai. Informācijas saņēmējs nodrošina šiem atzinumiem un materiāliem likumā paredzēto aizsardzību.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

94. pants. Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas pilnvaras un darbība

(1) *(Izslēgta ar 14.05.2020. likumu)*

(1[1]) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija novērtē Augstākās tiesas tiesneša amata kandidāta profesionālo sagatavotību, pieņemot kvalifikācijas eksāmenu.

(2) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija, pamatojoties uz iesniegumu par tiesneša pārcelšanu darbā citā tiesā vai tās tiesu namā un iesniegumam pievienotajiem dokumentiem, novērtē tiesneša profesionālo darbību un, ja nepieciešams, arī tiesneša profesionālo sagatavotību vakantajam tiesneša amatam, kā arī šajā likumā noteiktajos gadījumos sniedz atzinumu par rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas tiesneša kandidatūru.

(2[1]) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija, saņemot rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas vai Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikumu, lemj par tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu.

(3) *(Izslēgta ar 09.06.2011. likumu)*

(4) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija darbojas saskaņā ar reglamentu. Reglamentu apstiprina Tieslietu padome.

(03.04.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010., 09.06.2011., 18.01.2018., 25.10.2018. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

94.[1] pants. Tiesneša profesionālās darbības novērtēšanas mērķis un biežums

(1) Tiesneša profesionālās darbības novērtēšanas mērķis ir veicināt tiesneša nepārtrauktu profesionālo izaugsmi visas viņa karjeras laikā, tādējādi uzlabojot tiesneša un tiesas darba kvalitāti.

(2) Tiesneša profesionālās darbības kārtējo novērtēšanu Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija veic reizi piecos gados pēc tiesneša apstiprināšanas amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma.

(3) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija veic tiesneša profesionālās darbības kārtējo novērtēšanu arī pirms rajona (pilsētas) tiesas tiesneša kandidatūras virzīšanas atkārtotai iecelšanai vai apstiprināšanai amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011. Pants stājas spēkā 01.01.2013. Sk. pārejas noteikumu 45.punktu)

94.[2] pants. Tiesneša profesionālās darbības novērtēšana

(1) Novērtējot tiesneša profesionālo darbību, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija analizē šādas tiesneša profesionālās darbības un to rezultātus:

1) sagatavoto nolēmumu struktūru, tajos ietverto juridisko argumentāciju, materiālo un procesuālo normu piemērošanu, kā arī tiesību palīgavotu izmantošanu;

2) tiesas procesu vadību;

3) darba organizāciju tiesas lietu izskatīšanas nodrošināšanai;

4) darba organizācijas noteikumu un tiesas priekšsēdētāja rīkojumu ievērošanu tiesneša darbā;

5) dalību kvalifikācijas celšanas pasākumos (tostarp maģistra vai doktora grāda iegūšanu), kā arī pedagoģisko un zinātnisko darbību;

6) sabiedrisko darbību (dalību tiesnešu pašpārvaldes institūcijās, normatīvo aktu projektu izstrādē un pilnveidošanā, viedokļu par tiesību jautājumiem sniegšanu Saeimai, Satversmes tiesai un citām institūcijām);

7) statistikas datus par tiesneša darbu.

(2) Pamatojoties uz tiesneša profesionālās darbības analīzi, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija sniedz vērtējumu šādām tiesneša profesionālajām prasmēm:

1) iegūt un analizēt informāciju, lai izdarītu pamatotus secinājumus;

2) pieņemt lēmumus, izvērtējot informāciju un izmantojot dažādas pieejas problēmas risinājumam;

3) izskaidrot savu viedokli un pārliecināt par tā pareizību;

4) analizēt savu rīcību un uzklausīt kritiku;

5) rast kompromisu problēmsituācijās;

6) saglabāt emocionālo līdzsvaru stresa situācijās.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011. Pants stājas spēkā 01.01.2013. Sk. pārejas noteikumu 45.punktu)

94.[3] pants. Tiesneša profesionālās darbības novērtēšanas kārtība

(1) Rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas tiesneša profesionālās darbības novērtēšanai attiecīgās tiesas priekšsēdētājs un augstākas instances tiesas priekšsēdētājs sniedz atsauksmes par tiesneša darbu, iekļaujot informāciju par viņa pieņemto nolēmumu kvalitāti, tiesas procesa vadīšanas kvalitāti, profesionālās un akadēmiskās kvalifikācijas celšanu un citām profesionālajām aktivitātēm.

(2) Šā panta pirmajā daļā paredzēto atsauksmi par Augstākās tiesas tiesneša darbu sniedz Augstākās tiesas priekšsēdētājs.

(3) Tiesu administrācija apkopo un iesniedz Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijai tiesas priekšsēdētāja un augstākas instances tiesas priekšsēdētāja sniegtās atsauksmes par rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu tiesnešu darbu.

(4) Augstākās tiesas administrācija apkopo un iesniedz Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijai atsauksmes par

Augstākās tiesas tiesnešu darbu.

(5) Tiesnesis iesniedz Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijai savas profesionālās darbības pašnovērtējumu.

(6) Ja saņemtās atsauksmes nesniedz pietiekamu informāciju, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija pirms tiesneša profesionālās darbības novērtēšanas var pieprasīt, lai Tiesu administrācija apkopo attiecīgās tiesas tiesnešu un tiesas darbinieku atsauksmes par tiesneša darbu, kā arī veic citu procesa dalībnieku aptauju.

(7) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas priekšsēdētājs var uzdot kādam no kolēģijas locekļiem izlases veidā iepazīties ar tiesneša taisītajiem nolēmumiem un vadītajiem procesiem (ar procesa skaņu ierakstiem).

(8) Tiesneša profesionālo darbību novērtē Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sēdē, piedaloties tiesnesim, kura profesionālā darbība tiek novērtēta. Ja tiesnesis neierodas uz sēdi bez attaisnojoša iemesla, šā tiesneša profesionālo darbību var novērtēt, viņam klāt neesot.

(9) Pirms sēdes Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija iepazīstas ar iesniegtajiem materiāliem par tiesneša darbu un ar tiesneša profesionālās darbības pašnovērtējumu. Ar attiecīgajiem materiāliem pirms Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sēdes Tiesu administrācija un Augstākās tiesas administrācija savlaicīgi iepazīstina tiesnesi, kura profesionālā darbība tiek novērtēta.

(10) Par tiesneša profesionālo darbību Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija sniedz pozitīvu vai negatīvu atzinumu.

(09.06.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījums pirmājā un trešajā daļā par vārdu "un zemesgrāmatu nodaļa" izslēgšanu stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

94.[4] pants. Tiesneša profesionālās darbības atkārtota novērtēšana

(1) Ja tiesnesis profesionālās darbības novērtēšanā vai profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanā gadījumos, kad ārpuskārtas novērtēšana veikta, pamatojoties uz tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmumu, rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas vai Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikumu, saņēmis negatīvu atzinumu, atkārtota tiesneša profesionālās darbības novērtēšana tiek veikta Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas noteiktajā termiņā, taču ne vēlāk kā divu gadu laikā no iepriekšējās novērtēšanas, piedaloties tiesnesim, kura profesionālā darbība tiek novērtēta atkārtoti. Ja tiesnesis neierodas uz sēdi bez attaisnojoša iemesla, šā tiesneša profesionālo darbību var novērtēt, viņam klāt neesot.

(2) Ja tiesnesis atkārtotā tiesneša profesionālās darbības novērtēšanā saņēmis negatīvu atzinumu, viņu atbrīvo no amata.

(09.06.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.09.2018. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

94.[5] pants. Tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšana

(1) Tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu veic šajā likumā noteiktajos gadījumos, lemjot par tiesneša pārcelšanu vai aizstāšanu, kā arī pamatojoties uz tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmumu saskaņā ar Tiesnešu disciplinārās atbildības likumu.

(1[1]) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija lemj par tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu, ja šajā likumā noteiktajā kārtībā saņemts rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas vai Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikums.

(2) Veicot tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija pārbauda tiesneša profesionālās zināšanas.

(3) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija, veicot tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu, papildus profesionālo zināšanu pārbaudei veic arī tiesneša profesionālās darbības kārtējo novērtēšanu, ja pēc pēdējās novērtēšanas pagājuši vairāk nekā trīs gadi.

(4) Veicot tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sēdē piedalās tiesnesis, kura profesionālā darbība tiek novērtēta.

(5) Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija, veicot tiesneša profesionālās darbības ārpuskārtas novērtēšanu, sniedz pozitīvu vai negatīvu atzinumu.

(09.06.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.09.2018. un 14.05.2020. likumu, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

95. pants. Rajonu (pilsētu) tiesu tiesnešu kvalifikācijas kolēģija

(Izslēgts ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

95.[1] pants. Zemesgrāmatu nodaļu tiesnešu kvalifikācijas kolēģija

(Izslēgts ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

96. pants. Apgabaltiesu tiesnešu kvalifikācijas kolēģija

(Izslēgts ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

97. pants. Augstākās Tiesas tiesnešu kvalifikācijas kolēģija

(Izslēgts ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

98. pants. Tiesnešu kvalifikācijas klases

(Izslēgts ar 09.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2011. Sk. pārejas noteikumu 47.punktu)

15.[1] nodaļa
ZEMESGRĀMATU NODAĻAS UN ZEMESGRĀMATU NODAĻU TIESNEŠI

(Nodaļa izslēgta ar 21.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

98.[1] pants. Zemesgrāmatu nodaļu statuss

(Izslēgts ar 21.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

98.[2] pants. Zemesgrāmatu nodaļas sastāvs

(Izslēgts ar 21.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

98.[3] pants. Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša aizstāšana

(Izslēgts ar 21.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

III A SADAĻA
TIESU AMATPERSONAS UN TIESU SISTĒMAI PIEDERĪGAS PERSONAS UN IESTĀDES

(Sadaļas nosaukums 29.01.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 11.11.1998.)

16. nodaļa
TIESU DARBINIEKI

(Nodaļas nosaukums 19.06.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2003.)

99. pants. Tiesneša palīgs

(1) Tiesneša palīgs pieņem apmeklētājus, viņu iesniegumus, veic pasākumus sakarā ar lietu sagatavošanu

izskatīšanai tiesas sēdē, kā arī pilda citus tiesneša dotus uzdevumus.

(2) *(Izslēgta ar 15.10.1998. likumu)*
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

100. pants. Tiesas konsultants

(1) Tiesas konsultants vispārina un analizē tiesu praksi un statistiku, kā arī veic citu metodisko darbu.

(2) *(Izslēgta ar 15.10.1998. likumu)*
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 12.11.1998.)

101. pants. Kancelejas vadītājs

(1) Kancelejas vadītājs vada un organizē tiesas kancelejas darbu.

(2) Kancelejas vadītāja vadībā strādā tiesas sēžu sekretāri un citi kancelejas darbinieki.
(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

102. pants. Tiesas sēžu sekretārs

Visos gadījumos, kad saskaņā ar likumu jāraksta tiesas sēdes protokols, tiesas sēdēs piedalās tiesas sēžu sekretārs.

103. pants. Tiesas ziņnesis

Tiesas ziņnesis nogādā adresātiem tiesas pavēstes, apsūdzības rakstus un citus dokumentus.

104. pants. Tiesas tulks

Likumā noteiktajos gadījumos tulks piedalās tiesas sēdēs, kā arī tulko tiesas dokumentus.

105. pants. Tiesas administrators

Tiesas administrators gādā par tiesas materiālo nodrošināšanu, piemērotu telpu iekārtošanu un kārtību tiesā.

105.[1] pants. Konsultatīvi analītiskais personāls

Tiesas priekšsēdētājam ir tiesības atbilstoši apstiprinātajai struktūrai pieņemt darbā speciālistus uz nenoteiktu laiku vai atbilstoši budžeta iespējām — uz noteiktu laiku konkrētu uzdevumu veikšanai, nosakot mēnešalgu saskaņā ar normatīvajiem aktiem.
(19.06.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

106.pants. Tiesas darbinieka darba tiesiskās attiecības

(1) Tiesas darbinieks darba tiesiskās attiecības nodibina Darba likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Tiesas darbinieka atlīdzību nosaka atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.
(19.06.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2005. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

16.[1] nodaļa
TIESU SISTĒMAI PIEDERĪGAS PERSONAS

(Nodaļa 29.01.1997. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.02.1997.)

106.[1] pants. Prokurori

(1) Prokurori ir tiesu sistēmai piederīgas amatpersonas, kuras piedalās lietu izskatīšanā tiesā un veic citus pienākumus saskaņā ar likumu.

(2) Prokuroru tiesības un pienākumus tiesā nosaka civilprocesa, kriminālprocesa un administratīvā procesa likumi.

(3) Prokuroru darbību nosaka Prokuratūras likums.

106.[2] pants. Zvērināti advokāti

(1) Zvērināti advokāti ir tiesu sistēmai piederīgas personas, kuras sniedz juridisku palīdzību un veic citus pienākumus saskaņā ar likumu. Zvērināti advokāti pastāv pie apgabaltiesām.

(2) Zvērināti advokāti piedalās lietu izskatīšanā kā aizstāvji un pārstāvji. Zvērināta advokāta tiesības ir tikai Latvijas Republikas Zvērinātu advokātu kolēģijas locekļiem. Zvērinātu advokātu tiesības un pienākumus tiesā nosaka civilprocesa, kriminālprocesa un administratīvā procesa likumi.

(3) Ārvalsts advokāts var būt aizstāvis un pārstāvis lietu izskatīšanā tikai starptautiskajos līgumos noteiktajos gadījumos un kārtībā.

(4) Likumā noteiktajos gadījumos advokāta tiesības un pienākumi ir arī zvērināta advokāta palīgam.

(5) Zvērinātu advokātu darbību nosaka Advokatūras likums.

(6) Citām personām, kuras uz pilnvaras pamata pārstāv tiesā personas, nav zvērināta advokāta tiesību un pienākumu.

106.[3] pants. Zvērināti notāri

(1) Zvērināti notāri ir tiesu sistēmai piederīgas personas, kuras pastāv pie apgabaltiesām un pilda tām likumā noteiktos pienākumus. Amata darbībā zvērināti notāri ir pielīdzināti valsts amatpersonām.

(2) Likumā noteiktajos gadījumos zvērināta notāra tiesības un pienākumi ir arī zvērināta notāra palīgam un zvērināta notāra kandidātam.

(3) Zvērinātu notāru darbību nosaka Notariāta likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2002.)

106.[4] pants. Zvērināti tiesu izpildītāji

(1) Zvērināti tiesu izpildītāji ir tiesu sistēmai piederīgas personas, kuras pastāv pie apgabaltiesām un pilda tām likumā noteiktos pienākumus. Amata darbībā zvērināti tiesu izpildītāji ir pielīdzināti valsts amatpersonām.

(2) Likumā noteiktajos gadījumos zvērināta tiesu izpildītāja tiesības un pienākumi ir arī zvērināta tiesu izpildītāja palīgam un zvērināta tiesu izpildītāja kandidātam.

(3) Zvērinātu tiesu izpildītāju darbību nosaka Tiesu izpildītāju likums.

(31.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.12.2002.)

16.[2] nodaļa
TIESU SISTĒMAI PIEDERĪGAS IESTĀDES

(Nodaļa izslēgta ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

106.[5] pants. Tiesu sistēmai piederīgas iestādes
(Izslēgts ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

106.[6] pants. Bāriņtiesa
(Izslēgts ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

106.[7] pants. Pagasttiesa
(Izslēgts ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

106.[8] pants. Dzimtsarakstu nodaļa
(Izslēgts ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

IV SADAĻA
INSTITŪCIJAS UN PERSONAS, KURU DARBĪBA SAISTĪTA AR TIESU VARAS REALIZĀCIJU

17. nodaļa
TIESU ADMINISTRĒŠANA

(Nodaļas nosaukums 04.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2003.)

107.pants. Tieslietu ministrijas kompetence

(1) Tieslietu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde tiesu administrēšanā, un tā veic šajā likumā noteiktās funkcijas.

(2) Tieslietu ministrija:

1) izdod iekšējos normatīvos aktus par rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu organizatoriskās vadības jautājumiem;

2) pieprasa no rajonu (pilsētu) tiesām, apgabaltiesām ziņas, kas tai nepieciešamas normatīvajos aktos noteikto funkciju veikšanai;

3) veic rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu organizatorisko vadību;

4) *(izslēgts ar 13.06.2013. likumu)*;

5) veic pārbaudi rajonu (pilsētu) tiesās, apgabaltiesās.

(04.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2005., 03.04.2008., 30.04.2009., 03.06.2010., 13.06.2013., 18.01.2018. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījumi otrajā daļā par vārdu "un zemesgrāmatu nodaļa" izslēgšanu stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

107.[1] pants. Tiesu administrācija

(1) Tiesu administrācija ir tieslietu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas organizē un nodrošina rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu administratīvo darbu.

(2) Tiesu administrācija:

1) *(izslēgts ar 30.04.2009. likumu)*;

2) *(izslēgts ar 13.06.2013. likumu)*;

3) kārto tiesnešu, tiesu darbinieku personāllietas;

4) nodrošina tiesneša amata kandidātu atlases komisijas darbu;

5) sagatavo dokumentus un veic pasākumus, kas saistīti ar tiesnešu iecelšanu un apstiprināšanu amatā, kā arī viņu atstādināšanu, atbrīvošanu un atcelšanu no amata;

5^{1}) izdod vai sagatavo (ja nosakāma tiesneša aizstāšana šā likuma 74.pantā minētajā gadījumā) rīkojumus par tiesnešu atvaļinājumiem, komandējumiem un apmācību;

6) sagatavo tiesnešu amatu sarakstus un apstiprina tiesas darbinieku amatu sarakstus;

7) apstiprina tiesas darbinieku amatu aprakstus;

8) saskaņojot ar tiesas priekšsēdētāju, pieņem darbā un atlaiž no darba tiesas darbiniekus, izdod rīkojumus par darbinieku atvaļinājumiem, komandējumiem un apmācību;

9) *(izslēgts no 01.01.2025. ar 24.10.2024. likumu)*;

10) pieprasa no tiesām nepieciešamās ziņas un no to darbiniekiem — paskaidrojumus;

11) nodrošina tiesneša iepazīstināšanu ar disciplinārlietas materiāliem, kā arī nosūta disciplinārlietas materiālus Tiesnešu disciplinārkolēģijai;

12) disciplināri soda tiesas darbiniekus par konstatētajiem darba disciplīnas pārkāpumiem;

13) veic valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas pārziņa un turētāja pienākumus un izplata tiesu iestāžu valsts informācijas sistēmā ievadīto informāciju;

14) apkopo tiesu statistikas datus par to darbu, analizē apkopotos datus un sniedz priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām statistikas pārskatos;

15) rīkojas ar tiesu budžeta līdzekļiem;

16) plāno tiesu budžeta ieņēmumu un izdevumu resursus, kā arī analizē ekonomiskos rādītājus;

17) sagatavo budžeta pieprasījuma projektu tiesu darba nodrošināšanai;

18) *(izslēgts ar 13.06.2013. likumu)*;

19) nodrošina mērķtiecīgu un efektīvu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu;

20) nodrošina tiesas ar materiāliem un tehniskajiem līdzekļiem;

21) sadarbībā ar valsts akciju sabiedrību "Tiesu namu aģentūra" nodrošina tiesas ar darba telpām un informācijas un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūru;

22) reizi gadā sniedz Tieslietu padomei ziņojumu par savu darbu;

23) izdod iekšējos normatīvos aktus par rajona (pilsētas) tiesu, apgabaltiesu administratīvā un saimnieciskā darba organizēšanu, kā arī veic pārbaudes;

24) gādā par drošību rajona (pilsētas) tiesās un apgabaltiesās. Drošības pamatprasības nosaka Ministru

kabinets.

(22.09.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2009., 03.06.2010., 21.07.2011., 13.06.2013., 26.09.2013., 18.01.2018., 25.10.2018., 14.05.2020. un 24.10.2024. likumu, kas stājas spēkā 14.11.2024. Grozījums par otrās daļas 9. punkta izslēgšanu stājas spēkā 01.01.2025. Sk. pārejas noteikumu 107. punktu)

108. pants. Tieslietu ministra funkcijas tiesu organizatoriskās vadības jautājumos

Tieslietu ministrs:

1) pieprasa no tiesnešiem paskaidrojumus;

2) uzdod Tiesu administrācijai veikt pārbaudi rajonu (pilsētu) tiesās, apgabaltiesās, ja nepieciešams, iesaistot Augstākās tiesas vai apgabaltiesu tiesnešus pēc saskaņošanas ar attiecīgās tiesas priekšsēdētāju;

3) ierosina disciplinārlietas pret tiesnešiem;

4) uzrauga apgabaltiesu un rajona (pilsētas) tiesu priekšsēdētāju un viņu vietnieku, kā arī apgabaltiesu un rajona (pilsētas) tiesu namu priekšsēdētāju pienākumu izpildi, tai skaitā var pieprasīt paskaidrojumu par jautājumiem, kas saistīti ar tiesas, tiesu nama darba vadību.

(22.09.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.06.2010., 13.06.2013. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījums par vārdu "rajona (pilsētas) tiesu zemesgrāmatu nodaļu priekšnieku un viņu vietnieku" un vārdu "un/vai zemesgrāmatu nodaļa" izslēgšanu stājas spēkā 01.06.2019. Sk. pārejas noteikumu 95. punktu)

109. pants. Tiesu izpildītāji

(Izslēgts ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2002.)

110. pants. Tiesu izpildītāju kantori

(Izslēgts ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2002.)

111. pants. Tiesu izpildītāja tiesības

(Izslēgts ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2002.)

112. pants. Tiesu izpildītāja pienākumi un atbildība

(Izslēgts ar 31.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 03.12.2002.)

18. nodaļa
AR LIETU IZSKATĪŠANU TIESĀ SAISTĪTAS INSTITŪCIJAS UN PERSONAS

113. pants. Prokurors

(Izslēgts ar 29.01.1997. likumu, kas stājas spēkā 27.02.1997.)

114. pants. Advokāts

(Izslēgts ar 29.01.1997. likumu, kas stājas spēkā 27.02.1997.)

115. pants. Policija

(1) Policija savas kompetences ietvaros nodrošina tiesas darbību.

(2) Policija, veicot tai uzticētos uzdevumus:

1) pilda tiesas norādījumus, kas saistīti ar tiesas izmeklēšanas darbību veikšanu un tiesājamā meklēšanu;

2) apsargā un konvojē aizturētās un apcietinātās personas, pēc tiesas pieprasījuma nogādā šīs personas uz tiesas sēdi, kur tās apsargā;

3) izpilda tiesneša un tiesas lēmumus par to personu piespiedu atvešanu uz tiesu, kuras izvairās no ierašanās tiesā pēc izsaukuma;

4) pilda citus tiesu nolēmumus savas kompetences ietvaros.

(3) Policija gādā par tiesnešu un tiesas darbinieku, viņu ģimenes locekļu, kā arī par viņu .mantas aizsardzību.

(4) *(Izslēgta ar 18.01.2018. likumu)*
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

116. pants. Eksperts

(1) Eksperts, izpildot tiesneša un tiesas lēmumus, izdara ekspertīzi savas kompetences ietvaros.

(2) Ekspertam ir likumā noteiktās tiesības un pienākumi.

V SADAĻA
TIESU SISTĒMAS FINANSĒŠANA. TIESNEŠU DARBA SAMAKSA UN SOCIĀLĀS GARANTIJAS

(Sadaļa izslēgta ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

19.nodaļa
TIESU SISTĒMAS MATERIĀLĀ NODROŠINĀŠANA

(Nodaļa izslēgta ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

117. pants. Tiesu sistēmas finansēšana
(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

118. pants. Tiesu materiāltehniskais nodrošinājums
(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

20. nodaļa
TIESNEŠU DARBA SAMAKSAS PRINCIPI

(Nodaļa izslēgta ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

119. pants. Tiesneša darba samaksa
(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

119.[1] pants. Tiesneša mēneša amatalga
(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

119.[2] pants. Tiesas priekšsēdētāja vietnieka, tiesas priekšsēdētāja, palātas un senāta priekšsēdētāja mēneša amatalga
(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

120. pants. Piemaksa par tiesneša kvalifikācijas klasi

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

120.[1] pants. Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša, zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka un priekšnieka vietnieka mēneša amatalga

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

121. pants. Tiesneša prēmēšana

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

121.[1] pants. Atlīdzība par operatīvās darbības pasākumu akceptēšanu

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

21. nodaļa
TIESU RESORA AMATPERSONU DARBA SAMAKSA

(Nodaļa izslēgta ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

122. pants. Tiesu resora amatpersonu amatalga

(Izslēgts ar 16.12.1993. likumu, kas stājas spēkā 29.12.1993.)

22. nodaļa
TIESNEŠU SOCIĀLĀS GARANTIJAS

(Nodaļa izslēgta ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

123. pants. Tiesnešu atvaļinājums

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

123.[1] pants. Atvaļinājums bez darba samaksas saglabāšanas

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

124. pants. Tiesnešu nodrošināšana ar dzīvojamām telpām

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

125. pants. Citas tiesneša sociālās garantijas

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

126. pants. Tiesnešu izdienas pensijas

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

Pārejas noteikumi

(19.06.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2003.)

1. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

2. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

3. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

4. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

5. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

6. *(Izslēgts ar 22.09.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.10.2005.)*

7. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

8. Līdz 2004.gada 1.aprīlim Tieslietu ministrija nodrošina attiecīgo funkciju nodošanu Tiesu administrācijai.
(04.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2003.)

9. Līdz 2009.gada 1.februārim par administratīvās rajona tiesas tiesnesi var apstiprināt personu, kura atbilst šā likuma 52.panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4. un 6.punkta prasībām un kurai ir vismaz triju gadu kopējais darba stāžs juridiskajā specialitātē vai ierēdņa amatā.
(04.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.11.2006. likumu, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

10. Līdz 2009.gada 1.februārim par Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta un Administratīvās apgabaltiesas tiesnesi var apstiprināt personu, kura atbilst šā likuma 52.panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4. un 6.punkta prasībām un kurai ir vismaz piecu gadu kopējais darba stāžs 53. un 54.pantā norādītajos amatos vai ierēdņa amatā.
(04.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.11.2006. likumu, kas stājas spēkā 23.11.2006.)

11. Augstākās tiesas un apgabaltiesas tiesnešiem, kas apstiprināti amatā līdz 2006.gada 1.februārim, piešķir šā likuma 98.panta piektajā un sestajā daļā minētās zemākās kvalifikācijas klases, ja viņiem nav šā likuma 98.panta piektajā un sestajā daļā noteiktās kvalifikācijas klases.
(22.09.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

12. Līdz 2004.gada 1.februārim Valsts kanceleja nodrošina Augstāko tiesu ar nepieciešamajām papildu darba telpām Administratīvā procesa likumā noteikto funkciju veikšanai.
(04.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2003.)

13. Ministru kabinets izstrādā un līdz 2005.gada 15.novembrim iesniedz Saeimai likumprojektu par tiesnešu izdienas pensijām.
(22.09.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

14. Ministru kabinets līdz 2006.gada 1.aprīlim izdod šā likuma $28.^{6}$ panta sestajā daļā un 29.panta otrajā daļā paredzētos noteikumus.
(22.09.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

15. Šā likuma $107.^{1}$ panta otrās daļas 8. un 12.punkts stājas spēkā 2007.gada 1.septembrī.
(22.09.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.10.2005.)

16. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta un Administratīvās apgabaltiesas tiesnešiem, kas apstiprināti amatā līdz 2011.gada 1.februārim, pēc atestācijas nokārtošanas piešķir šā likuma 98.panta piektajā un sestajā daļā minētās zemākās kvalifikācijas klases, ja viņiem nav piešķirtas šā likuma 98.panta piektajā un sestajā daļā noteiktās kvalifikācijas klases.
(02.11.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2008. likumu, kas stājas spēkā 19.04.2008.)

17. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

18. Tiesneša amata kandidāti, kuru virzīšana iecelšanai tiesneša amatā uzsākta pirms grozījuma šā likuma 52.panta pirmās daļas 5.punktā spēkā stāšanās, tiesneša amatā ieceļami līdz 2008.gada 1.oktobrim.

(03.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.04.2008.)

19. Līdz šā likuma 29.panta trešajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2009.gada 1.janvārim ir piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumi Nr.1023 "Noteikumi par Administratīvās apgabaltiesas, administratīvās rajona tiesas, Rīgas pilsētas, Rīgas rajona un Siguldas tiesu rajonu teritorijām".

(03.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.04.2008.)

20. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

21. *(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)*

22. *(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)*

23. Tiesas piesēdētāju dalību krimināllietu iztiesāšanā pēc 2009.gada 1.jūlija nosaka Kriminālprocesa likuma pārejas noteikumu 25.punkts. Šo pienākumu izpildes laikā tiesas piesēdētājam maksā darba algu. Par tiesas piesēdētāja pienākumu veikšanu rajona (pilsētas) tiesā darba algu aprēķina, ņemot vērā strādājošo 2006.gada vidējo mēneša bruto darba samaksu un piemērojot koeficientu 0,85. Par tiesas piesēdētāja pienākumu veikšanu apgabaltiesā darba algu aprēķina, ņemot vērā strādājošo 2006.gada vidējo mēneša bruto darba samaksu.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

24. *(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

25. Triju mēnešu laikā pēc tam, kad stājas spēkā šā likuma 13.[1] nodaļa, kas paredz Tieslietu padomes izveidošanu, tieslietu ministrs un Augstākās tiesas priekšsēdētājs sasauc Tiesnešu konferenci Tieslietu padomes locekļu ievēlēšanai.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

26. Augstākās tiesas priekšsēdētājs mēneša laikā pēc tam, kad stājas spēkā šā likuma 48.[1] pants un 13.[1] nodaļa, kas paredz Disciplinārtiesas un Tieslietu padomes izveidošanu, sasauc Augstākās tiesas plēnumu Disciplinārtiesas locekļu un Tieslietu padomes locekļa ievēlēšanai, kā arī Disciplinārtiesas priekšsēdētāja apstiprināšanai.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

27. Pirmo Tieslietu padomes sēdi tās priekšsēdētājs sasauc ne vēlāk kā mēneša laikā pēc visu Tieslietu padomes locekļu ievēlēšanas.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

28. Tieslietu padome sešu mēnešu laikā pēc sanākšanas uz pirmo sēdi apstiprina Tiesnešu konferences nolikumu. Līdz šā nolikuma apstiprināšanai piemērojams 1997.gada 18.aprīlī Tiesnešu konferencē pieņemtais Tiesnešu konferences nolikums.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

29. Tieslietu padome pieteikumu par lietas ierosināšanu Satversmes tiesai var iesniegt pēc tam, kad stājas spēkā attiecīgie grozījumi Satversmes tiesas likumā.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

30. Šā likuma 73.[1] pantā paredzētās Tieslietu padomes pilnvaras lemt par tiesneša pārcelšanu attiecināmas arī uz tiesnešiem, kuri iecelti vai apstiprināti tiesneša amatā bez pilnvaru termiņa ierobežojuma līdz šā likuma 73.[1] panta spēkā stāšanās dienai.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

31. Disciplinārtiesa darbu uzsāk pēc tam, kad stājas spēkā attiecīgie grozījumi Tiesnešu disciplinārās atbildības likumā.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

32. No 2010.gada 1.augusta līdz 2012.gada 1.janvārim uz Administratīvās apgabaltiesas tiesneša amatu var pretendēt Administratīvās rajona tiesas tiesnesis, kuram ir vismaz četru gadu stāžs tiesneša amatā.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

33. Šā likuma 54.panta ceturtās daļas prasības neattiecas uz personu, kura apstiprināta par Augstākās tiesas tiesnesi līdz šīs daļas spēkā stāšanās dienai.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

34. Grozījumi šā likuma 63.pantā, kas maina rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas un Augstākās tiesas tiesneša atrašanās amatā pagarināšanas nosacījumus un kārtību, neattiecas uz personu, kuras atrašanās tiesneša amatā pagarināta līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

35. Apgabaltiesas kolēģijas priekšsēdētāji, kuri iecelti amatā līdz brīdim, kad stājas spēkā šā likuma 41. un 42.panta grozījumi, kas maina apgabaltiesas kolēģijas priekšsēdētāja iecelšanas kārtību, turpina pildīt pienākumus, līdz tiek iecelts amatā apgabaltiesas priekšsēdētāja vietnieks šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

36. Rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu priekšsēdētāju vietnieki, kuri iecelti amatā līdz brīdim, kad stājas spēkā šā likuma 33.[1] un 41.panta grozījumi, kas maina rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas priekšsēdētāja vietnieku iecelšanas kārtību, turpina pildīt amata pienākumus līdz pilnvaru termiņa beigām.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

37. Šā likuma 50.panta trešās daļas grozījums, kas paredz Tieslietu padomes līdzdalību ģenerālprokurora amata kandidāta izvirzīšanā, stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Prokuratūras likumā.

(03.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2010.)

38. Tiesnešiem izmaksājama vienreizēja kompensācija. To aprēķina kā mēneša amatalgas, kāda tiesnesim tiktu izmaksāta atbilstoši likuma "Par tiesu varu" pārejas noteikumu 20.punkta trešā teikuma redakcijai, kas būtu spēkā 2011.gada 1.janvārī, un Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku likuma 6.[1] pantā tiesnesim noteiktās mēnešalgas starpību neto. Kompensāciju neapliek ar nodokļiem.

(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

39. Tieslietu padome līdz 2012.gada 1.oktobrim sasauc Tiesnešu konferenci Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas ievēlēšanai atbilstoši grozījumiem šā likuma 93.panta otrajā daļā attiecībā uz Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sastāvu. Līdz 2013.gada 1.janvārim darbu turpina līdzšinējā Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

40. Tieslietu padome līdz 2012.gada 1.jūlijam nosaka šā likuma 89.[11] panta devītajā daļā paredzēto tiesneša profesionālo zināšanu pārbaudes saturu un kārtību, kā arī apstiprina tiesneša profesionālo zināšanu pārbaudei nepieciešamo dokumentu paraugus.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

41. Zemesgrāmatu nodaļu, rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu un Augstākās tiesas tiesnešu profesionālās darbības kārtējo novērtēšanu Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija pirmo reizi veic no 2013.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 1.janvārim. Tieslietu padome pēc tieslietu ministra un Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma apstiprina tiesnešu sarakstu, atbilstoši kuram secīgi tiek veikta tiesnešu profesionālās darbības kārtējā novērtēšana.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

42. Grozījumi šā likuma 52.pantā attiecībā uz rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata kandidāta izglītībai izvirzāmajām prasībām stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

43. Likuma 51. panta pirmās daļas 3. punkta prasībām atbilst arī personas, kuras ieguvušas augstāko juridisko izglītību, kas tiesību ziņā pielīdzināma maģistra grādam.

(09.06.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

44. Grozījumi šā likuma 60.panta otrās daļas pirmajā teikumā un trešajā daļā, 73.[1] panta pirmās daļas otrajā teikumā un otrās daļas otrajā teikumā, 75.panta otrās daļas otrajā teikumā, 15.nodaļas nosaukumā, kas attiecas uz tiesnešu profesionālās darbības novērtēšanu, stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

45. Šā likuma 82.panta pirmās daļas 5.punkts, 94.[1], 94.[2], 94.[3], 94.[4] un 94.[5] pants stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

46. Grozījumi šā likuma 93.panta pirmajā un piektajā daļā, 94.panta trešajā daļā stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

47. Grozījumi šā likuma 98.pantā stājas spēkā vienlaikus ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma grozījumiem, kuri nosaka kārtību, kādā tiesnešiem piešķirama atlīdzība par tiesnešu profesionālās darbības novērtēšanu.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

48. Grozījums šā likuma 89.[11] pantā, ar kuru izslēdz tā paša panta 9.[1] daļu, stājas spēkā vienlaikus ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma grozījumiem, ar kuriem tiek izslēgts pārejas noteikumu 8.[4] punkts.

(09.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2011.)

49. Zemesgrāmatu nodaļu tiesneši, kuri iecelti vai apstiprināti amatā līdz brīdim, kad stājas spēkā grozījumi, kas paredz zemesgrāmatu nodaļu iekļaušanu rajonu (pilsētu) tiesu sastāvā, pilda šā likuma 30.panta 1.[1] daļā paredzētos pienākumus zemesgrāmatu nodaļās atbilstoši to darbības teritorijām.

(21.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

50. Tiesnesim, kurš pilda savus amata pienākumus zemesgrāmatu nodaļā, tiek piešķirta mantija un amata zīme.

(21.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

51. Zemesgrāmatu nodaļu priekšnieki un viņu vietnieki, kuri iecelti amatā līdz brīdim, kad stājas spēkā grozījumi, kas paredz zemesgrāmatu nodaļu iekļaušanu rajonu (pilsētu) tiesu sastāvā, turpina pildīt attiecīgos pienākumus līdz pilnvaru termiņa beigām.

(21.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

52. Ministru kabinets līdz 2012.gada 1.janvārim izdod šā likuma 29.panta trešajā daļā paredzētos noteikumus, kuros nosaka rajonu (pilsētu) tiesu, attiecīgo tiesu namu un zemesgrāmatu nodaļu darbības teritorijas.

(21.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

53. Rajonu (pilsētu) tiesu zemesgrāmatu nodaļas izskata pieteikumus par izsoles aktu apstiprināšanu pēc attiecīgo Civilprocesa likuma grozījumu spēkā stāšanās.

(21.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

54. Augstākās tiesas tiesnesis, kuram pagarināts amatā atrašanās laiks pēc tiesneša amata pildīšanas maksimālā vecuma sasniegšanas, turpina pildīt tiesneša pienākumus līdz noteiktā termiņa beigām.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

55. Rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis vai apgabaltiesas tiesnesis, kuram pagarināts amatā atrašanās laiks pēc tiesneša amata pildīšanas maksimālā vecuma sasniegšanas, turpina pildīt tiesneša pienākumus līdz 70 gadu vecuma sasniegšanai.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

56. Apgabaltiesu priekšsēdētāji līdz 2014.gada 1.februārim attiecīgās apgabaltiesas darbības teritorijā nosaka tās rajona (pilsētas) tiesas, kurās norīkojams izmeklēšanas tiesnesis. Izmeklēšanas tiesneši, kuri pienākumus veic tajās rajona (pilsētas) tiesās, kurās saskaņā ar apgabaltiesas priekšsēdētāja lēmumu turpmāk nav norīkojams izmeklēšanas tiesnesis, savus pienākumus turpina veikt līdz 2014.gada 1.februārim.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

57. Augstākajā tiesā papildus šā likuma 43.pantā noteiktajai struktūrai līdz 2014.gada 31.decembrim ir Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palāta un Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta, bet no 2015.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.decembrim — Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

58. Tieslietu padome līdz 2014.gada 1.maijam, pamatojoties uz Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikumu, nosaka tiesnešu kopskaitu Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, Civillietu departamentā, Krimināllietu departamentā un Civillietu tiesu palātā no 2015.gada 1.janvāra.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

59. Tieslietu padome līdz 2014.gada 1.jūnijam iesniedz Saeimai priekšlikumu par tiesnešu kopskaita noteikšanu rajona (pilsētas) tiesās, apgabaltiesās un Augstākajā tiesā no 2015.gada 1.janvāra.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

60. Tik ilgi, kamēr Augstākās tiesas struktūrā ir Krimināllietu tiesu palāta, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sastāvā var būt šīs palātas tiesnesis. Tik ilgi, kamēr Augstākās tiesas struktūrā ir Civillietu tiesu palāta, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas sastāvā var būt šīs palātas tiesnesis.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

61. Tieslietu padome līdz 2016.gada 1.maijam, pamatojoties uz Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikumu, nosaka tiesnešu kopskaitu Augstākās tiesas departamentos no 2017.gada 1.janvāra.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

62. Tieslietu padome līdz 2016.gada 1.jūnijam iesniedz Saeimai priekšlikumu par tiesnešu kopskaita noteikšanu rajona (pilsētas) tiesās, apgabaltiesās un Augstākajā tiesā no 2017.gada 1.janvāra.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

63. Līdz attiecīgo grozījumu izdarīšanai Civilprocesa likumā apgabaltiesa ir pirmās instances tiesa tām civillietām, kuras saskaņā ar likumu ir piekritīgas apgabaltiesai. Apgabaltiesā pirmās instances sēdēs civillietas izskata tiesnesis vienpersoniski.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

64. Līdz Augstākās tiesas tiesu palātu darbības termiņa beigām tiesu palātas lietas izskata koleģiāli triju tiesnešu sastāvā.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

65. Līdz Augstākās tiesas tiesu palātu darbības termiņa beigām tiesu palātu priekšsēdētājus ievēlē Augstākās tiesas plēnums, ievērojot dzimumu vienlīdzīgas pārstāvības principu. Tiesu palātu priekšsēdētāju pilnvaru laiks ir pieci gadi.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

66. Līdz Augstākās tiesas tiesu palātu darbības termiņa beigām Augstākās tiesas priekšsēdētājs Augstākās tiesas departamenta tiesneša vakances vai pagaidu prombūtnes laikā var uzdot viņu aizstāt Augstākās tiesas tiesu palātas tiesnesim.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

67. *(Izslēgts ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2015.)*

68. Līdz Augstākās tiesas tiesu palātu darbības termiņa beigām tiesu palātas tiesneša vakances vai pagaidu prombūtnes laikā Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma un Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas pozitīva atzinuma saņemšanas var uz laiku — ne ilgāku par diviem gadiem — uzdot aizstāt šo tiesnesi Augstākās tiesas Goda tiesnesim vai apgabaltiesas tiesnesim, ja viņš devis rakstveida piekrišanu.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

69. *(Izslēgts ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)*

70. Ministru kabinets izvērtē Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas likvidācijas ietekmi uz tiesvedību krimināllietās (nepieciešamie grozījumi normatīvajos aktos, reformas finansiālais un materiāltehniskais nodrošinājums u.tml.) un līdz 2014.gada 1.martam iesniedz Saeimai ziņojumu par to.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

71. Ministru kabinets izvērtē Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas likvidācijas ietekmi uz tiesvedību civillietās (nepieciešamie grozījumi normatīvajos aktos, reformas finansiālais un materiāltehniskais nodrošinājums u.tml.) un līdz 2015.gada 1.martam iesniedz Saeimai ziņojumu par to.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

72. Tiesnesi, kurš līdz 2014.gada 1.janvārim iecelts vai apstiprināts par tiesas priekšsēdētāju un pēc 2014.gada 1.janvāra turpina pildīt tiesas priekšsēdētāja pienākumus, pēc šā pilnvaru termiņa izbeigšanās atkārtoti var iecelt vai apstiprināt tiesas priekšsēdētāja amatā vēl uz vienu termiņu pēc kārtas.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

73. Grozījumi šā likuma 30., 36., 37., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49.[1], 50., 78., 79., 86.[1] un 93.pantā, kas attiecas uz Augstākās tiesas reorganizāciju, stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī.

(13.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2013.)

74. Augstākās tiesas priekšsēdētāja vietnieks, kas saskaņā ar Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 2.panta otro un trešo daļu ir Tiesnešu disciplinārkolēģijas loceklis un pilda Tiesnešu disciplinārkolēģijas priekšsēdētāja pienākumus, pēc tam, kad stājušies spēkā grozījumi šā likuma 50.pantā, turpina pildīt Tiesnešu disciplinārkolēģijas priekšsēdētāja pienākumus līdz Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 2.panta otrajā daļā noteiktā pilnvaru termiņa beigām.

(26.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.10.2013.)

74.[1] Līdz Augstākās tiesas palātu darbības termiņa beigām Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma, pamatojoties uz Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas pozitīvu atzinumu, vakantajā departamenta tiesneša amatā pārceļ Krimināllietu tiesu palātas tiesnesi, kas līdz 2014.gada 31.decembrim nav pārcelts departamenta tiesneša amatā, vai Civillietu tiesu palātas tiesnesi. Ja uz vienu vakanto amatu pretendē vairāki tiesu palātas tiesneši, kas saņēmuši pozitīvu atzinumu, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija, pieņemot motivētu lēmumu, virza piemērotāko kandidātu.

(30.04.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

74.[2] Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja un tieslietu ministra kopīga priekšlikuma uzdod Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas tiesnesim un Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas tiesnesim, kurš līdz ar attiecīgās palātas darbības termiņa beigām nav pārcelts Augstākās tiesas departamenta tiesneša amatā, pildīt tiesneša amata pienākumus citā apelācijas instances tiesā. Tiesnesis saņem mēnešalgu un izdienas piemaksu, kas viņam bija noteikta kā Augstākās tiesas palātas tiesnesim.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.05.2015.)

74.[3] Ja vakants tiesneša amats Augstākās tiesas departamentā rodas pēc Civillietu tiesu palātas darbības termiņa beigām un šajā amatā netiek iecelts cita departamenta tiesnesis, Augstākās tiesas priekšsēdētājs par vakanto amatu paziņo tiesnesim, kuram saskaņā ar šo pārejas noteikumu 74.[2] punktu uzdots pildīt tiesneša amata pienākumus citā apelācijas instances tiesā. Minētais tiesnesis ir tiesīgs piedalīties konkursā, kas izsludināts uz vakanto amatu.

(30.04.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.01.2018. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

74.[4] Ja uz vakanto Augstākās tiesas tiesneša amatu izsludinātajā konkursā Augstākās tiesas tiesnesis, kuram saskaņā ar šo pārejas noteikumu 74.[2] punktu uzdots pildīt tiesneša amata pienākumus apelācijas instances tiesā, un cits tiesneša amata kandidāts ir saņēmuši vienādu novērtējumu, priekšroka tikt ieceltam vakantajā amatā ir Augstākās tiesas tiesnesim. Minēto tiesnesi ieceļ amatā Tieslietu padome pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma.

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

75. *(Izslēgts ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2015.)*

76. Grozījumi šā likuma 29.panta pirmās daļas 3.punktā, kas paredz Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas un Siguldas tiesas pievienošanu citām tiesām, stājas spēkā 2015.gada 1.martā.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

77. Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma līdz 2015.gada 1.februārim nosaka tiesnešu skaitu rajonu (pilsētu) tiesās no 2015.gada 1.marta.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

78. Tieslietu padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma lemj par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša vai Siguldas tiesas tiesneša pārcelšanu darbā citā tiesā līdz ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas un Siguldas tiesas pievienošanu citai tiesai. Tieslietu padome līdz 2014.gada 1.decembrim nosaka kārtību, kādā tiek sagatavots un Tieslietu padomes sēdē izskatīts attiecīgais priekšlikums.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

79. Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas priekšsēdētāja un Siguldas tiesas priekšsēdētāja pilnvaras izbeidzas 2015.gada 28.februārī.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

80. Lietas, kuras atrodas Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesvedībā un kuru izskatīšana pēc būtības ir uzsākta līdz 2015.gada 28.februārim, pēc tiesneša pārcelšanas darbā citā tiesā turpina izskatīt tas pats tiesnesis.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

81. Lietas, kuras atrodas Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesvedībā un kuru izskatīšana pēc būtības nav uzsākta līdz 2015.gada 28.februārim, nodod Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

82. Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā izskatītās lietas, kurās pēc 2015.gada 1.marta apelācijas vai kasācijas instance ir atcēlusi nolēmumu, nodod jaunai izskatīšanai Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

83. Ja pēc 2015.gada 1.marta lietā, kas izskatīta Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā, ir izlemjami ar nolēmuma izpildi saistīti jautājumi, tos nosūta izlemšanai Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

84. Lietas, kuras atrodas Siguldas tiesas tiesvedībā un kuru izskatīšana pēc būtības ir uzsākta līdz 2015.gada 28.februārim, pēc tiesneša pārcelšanas darbā citā tiesā turpina izskatīt tas pats tiesnesis.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

85. Lietas, kuras atrodas Siguldas tiesas tiesvedībā un kuru izskatīšana pēc būtības nav uzsākta līdz 2015.gada 28.februārim, nodod Rīgas rajona tiesai.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

86. Siguldas tiesā izskatītās lietas, kurās pēc 2015.gada 1.marta apelācijas vai kasācijas instance ir atcēlusi nolēmumu, nodod jaunai izskatīšanai Rīgas rajona tiesai.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

87. Ja pēc 2015.gada 1.marta lietā, kas izskatīta Siguldas tiesā, ir izlemjami ar nolēmuma izpildi saistīti jautājumi, tos nosūta izlemšanai Rīgas rajona tiesai.

(30.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2014.)

88. Grozījumi šā likuma 29.pantā attiecībā uz rajonu (pilsētu) tiesu izveidošanu un darbības teritorijas noteikšanu un grozījums 35.panta otrajā daļā attiecībā uz apgabaltiesu darbības teritoriju noteikšanu stājas spēkā 2015.gada 1.augustā.

(18.06.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.06.2015.)

89. Līdz šā likuma 54.^{1} panta pirmajā daļā un 54.^{2} panta pirmajā daļā minētās kārtības spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2018. gada 1. jūlijam ir spēkā Ministru kabineta 2009. gada 3. marta noteikumi Nr. 204 "Tiesneša amata kandidāta atlases, stažēšanās un kvalifikācijas eksāmena kārtošanas kārtība".

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

90. Ministru kabinets līdz 2018. gada 1. jūlijam izdod šā likuma 107.^{1} panta otrās daļas 24. punktā minētos noteikumus.

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

91. Tiesnesis, kurš šā likuma 86.^{1} pantā noteiktajā kārtībā norīkots darbā citā tiesā tiesneša amatā vai citā institūcijā līdz brīdim, kad stājas spēkā grozījumi minētajā pantā, kas saīsina laiku, uz kuru tiesnesi var norīkot darbā citā tiesā vai citā institūcijā, un izslēdz iespēju norīkot tiesnesi darbā citā tiesā tiesneša amatā, turpina pildīt pienākumus līdz rīkojumā noteiktā termiņa beigām.

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

92. Līdz tiesu, to tiesu namu un zemesgrāmatu nodaļu, kā arī to darbības teritoriju un atrašanās vietu noteikšanai atbilstoši grozījumiem šā likuma 29. panta trešajā daļā, 35. panta otrajā daļā un 35. panta trešās daļas otrajā teikumā, bet ne ilgāk kā līdz 2018. gada 1. aprīlim ir spēkā Ministru kabineta 2015. gada 28. jūlija noteikumi Nr. 412 "Noteikumi

par rajona (pilsētas) tiesām, apgabaltiesām un šo tiesu darbības teritoriju".

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

93. Tieslietu padome līdz 2018. gada 1. aprīlim nosaka tiesneša amata pienākumu izpildes vietu tiesas darbības teritorijas ietvaros.

(18.01.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2018.)

94. Šā likuma 33. panta trešās daļas 10. punkts un 40. panta piektā daļa stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

(06.09.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.10.2018.)

95. Grozījumi par vārdu "un zemesgrāmatu nodaļa" (attiecīgā skaitlī un locījumā) izslēgšanu visā likumā, izņemot 74. pantu, 92. panta pirmo daļu un pārejas noteikumu 52. un 92. punktu, vārdu "vai zemesgrāmatu nodaļa" (attiecīgā skaitlī un locījumā) izslēgšanu visā likumā, izņemot 53., 74. pantu un 107.^{1} panta otrās daļas 8. punktu, 2. panta trešās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, 29. panta 2.^{1} daļas izslēgšanu, 30. panta pirmās daļas papildināšanu ar vārdiem "un izskata zemesgrāmatu lietas", 30. panta 1.^{1} daļas izslēgšanu un otrās daļas papildināšanu ar jaunu teikumu, 33. panta trešās daļas 8. punkta izslēgšanu, 33.^{3} panta izslēgšanu, vārdu "vai zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis" izslēgšanu 53. pantā, 74. panta, 89.^{2} panta trešās daļas un 91.^{3} panta otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, vārdu "un zemesgrāmatu nodaļu tiesneši" izslēgšanu 92. panta pirmajā daļā, 92. panta trešās daļas izslēgšanu, vārdu "divi rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši un viens zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis" aizstāšanu ar vārdiem "trīs rajonu (pilsētu) tiesu tiesneši" 93. panta otrajā daļā, vārdu "vai zemesgrāmatu nodaļas priekšnieku" izslēgšanu 107.^{1} panta otrās daļas 8. punktā un vārdu "rajona (pilsētas) tiesu zemesgrāmatu nodaļu priekšnieku un viņu vietnieku" izslēgšanu 108. panta 4. punktā stājas spēkā 2019. gada 1. jūnijā.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

96. Tieslietu padome līdz 2019. gada 31. maijam lemj par zemesgrāmatu nodaļu tiesnešu pārcelšanu darbā rajona (pilsētas) tiesās. Tiesnešu pārcelšana veicama bez atsevišķa Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas atzinuma.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

97. Zemesgrāmatu nodaļu tiesneši, kuri saskaņā ar šā likuma pārejas noteikumu 96. punktu pārcelti darbā rajona (pilsētas) tiesās ar 2019. gada 1. jūniju, pabeidz skatīt lietas, kuras viņiem nodotas izskatīšanai līdz 2019. gada 31. maijam.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

98. Zemesgrāmatu nodaļas tiesneša izskatītu lietu, kurā augstākas instances tiesa ir atcēlusi zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu, nodod jaunai izskatīšanai tai rajona (pilsētas) tiesai, kuras sastāvā bija attiecīgā zemesgrāmatu nodaļa.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

99. Zemesgrāmatu nodaļu priekšnieku un viņu vietnieku pilnvaras izbeidzas 2019. gada 31. maijā.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

100. Līdz attiecīgu grozījumu izdarīšanai citos normatīvajos aktos šajā likumā lietotais termins "rajona (pilsētas) tiesa" atbilst citos normatīvajos aktos lietotajiem terminiem "rajona (pilsētas) tiesas zemesgrāmatu nodaļa" vai "zemesgrāmatu nodaļa", bet termins "rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis" — citos normatīvajos aktos lietotajam terminam "rajona (pilsētas) tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis" vai "zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis".

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

101. Grozījums šā likuma 13. pantā par ceturtās daļas izslēgšanu stājas spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu.

(14.05.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.06.2020.)

102. Ekonomisko lietu tiesa darbu uzsāk 2021. gada 31. martā.

(17.06.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 17.12.2020.)

103. Nemainot rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu tiesnešu kopskaitu, Ekonomisko lietu tiesas darbības uzsākšanai tiek pārceltas 10 tiesneša amata vietas un Rīgas apgabaltiesai — četras tiesneša amata vietas.

(17.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2020.)

104. *(Izslēgts no 01.01.2025. ar 24.10.2024. likumu, kas stājas spēkā 14.11.2024. Sk. pārejas noteikumu 107. punktu)*

105. Prasībām, kas izriet no pārapdrošināšanas līgumiem, prasībām, kas izriet no ieguldījumu pakalpojumu vai ieguldījumu blakuspakalpojumu līgumiem, Eiropas Savienības dalībvalstu ieguldītāju prasībām pret Latvijas valsti par ieguldījumu aizsardzību, prasībām, kas izriet no koncernu tiesiskajām attiecībām, prasībām, kas izriet no kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) savstarpējām tiesiskajām attiecībām, prasībām, kas izriet no finanšu nodrošinājuma līgumiem, prasībām, kas izriet no kapitālsabiedrību darījumiem ar saistītajām personām Komerclikuma u n Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē, prasībām, kas izriet no uzņēmumu pārejas un sabiedrības reorganizācijas, izņemot darbinieku prasījumus, prasībām, kas izriet no līgumsaistībām starp būvniecības procesa dalībniekiem, tai skaitā ar apakšuzņēmējiem, attiecībā uz tādas otrās un trešās grupas būves būvniecību, kuras realizācijai nepieciešama būvatļauja, izņemot atsevišķas viena dzīvokļa vai divu dzīvokļu dzīvojamās mājas un ar to funkcionāli saistīto būvju būvniecību, prasībām par konkurences tiesību pārkāpumiem, prasībām par kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumiem, pieteikumiem par kredītiestāžu likvidāciju un maksātnespēju, kā arī krimināllietām par noziedzīgiem nodarījumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 73.^{1} panta otrajā daļā, 79.^{2} panta otrajā daļā, 195. pantā, 198. panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā, 199. panta otrajā daļā, 320. panta trešajā vai ceturtajā daļā, 321. panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā, 322. panta otrajā daļā, 323. panta otrajā vai trešajā daļā, 326.^{1} panta otrajā daļā, 326.^{2} panta otrajā daļā vai 326.^{3} panta otrajā daļā, piekritība līdz 2021. gada 30. martam tiek noteikta atbilstoši tiem piekritības noteikumiem, kas ir spēkā 2020. gada 31. decembrī.

(10.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.12.2020.)

106. Tiesu administrācija:

1) nodod Tieslietu akadēmijai resursus, kas uzkrāti, īstenojot šā likuma 107.^{1} panta otrās daļas 9. punktā minēto funkciju, tai skaitā sagatavotās mācību programmas un mācību materiālus;

2) nodod Tieslietu akadēmijai Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 6.2.1.3.i. investīcijas "Vienota tiesnešu, tiesu darbinieku, prokuroru, prokuroru palīgu un specializēto izmeklētāju (starpdisciplināros jautājumos) kvalifikācijas pilnveides mācību centra izveide" īstenošanas ietvaros sagatavotās mācību programmas, mācību materiālus un iegādāto materiāltehnisko nodrošinājumu;

3) nodrošina Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 6.2.1.3.i. investīcijas "Vienota tiesnešu, tiesu darbinieku, prokuroru, prokuroru palīgu un specializēto izmeklētāju (starpdisciplināros jautājumos) kvalifikācijas pilnveides mācību centra izveide" īstenošanas ietvaros uzsākto mācību pasākumu norisi atbilstoši Tieslietu padomes apstiprinātajam mācību plānam.

(24.10.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.11.2024.)

107. Grozījumi šā likuma 86.^{1} panta pirmajā daļā par tās papildināšanu ar vārdiem "Tieslietu akadēmijā", grozījumi par 89.^{11} panta 9.^{2} daļas, 107.^{1} panta otrās daļas 9. punkta un pārejas noteikumu 104. punkta izslēgšanu stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī.

(24.10.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.11.2024.)

Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs A. GORBUNOVS

Latvijas Republikas Augstākās Padomes sekretārs I. DAUDIŠS

Rīgā 1992. gada 15. decembrī

Latvijas Republikas apgabaltiesu darbības teritorija

(Pielikums izslēgts ar 01.10.1997. likumu, kas stājas spēkā 23.10.1997.)

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"